അദ്ധ്യായം 55. അമ്പത്തഞ്ചാമദ്ധ്യായം

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം IV

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം IV

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

(മലയാളം: സാഹിത്യചരിത്രം)

First published in print media 1953.

The electronic versions have been released under the provisions of Creative Commons Attribution By Share Alike license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in LaTeX in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using XeTeX from TeXLive 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by Rachana Institute of Typography. The font used for Latin script was Linux Libertine developed by Philipp H. Poll.

The production infrastructure of River Valley Technologies has been made use of in the production of these digital editions.

Cover: Shakuntala, (she looks back at her lover, pretending to remove a thorn from her foot), an oil painting by Raja Ravi Varma. The image is taken from Wikimedia Commons and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation
JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014
URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

55 ചില തിരുവിതാംകൂർക്കവികൾ (തുടർച്ച) 1

1 അഴകത്തു പത്മനാഭക്കുറുപ്പ് (1044–1107) 2

2 പുതുക്കാട്ടുമഠത്തിൽ കൃഷ്ണനാശാൻ . . 3

3 കരയംവെട്ടത്തു സുകുമാരപിള്ള (1043–1118) 4

4 കല്ലമ്പള്ളി വിഷ്ണുനമ്പൂരി (1040–1112) . 5

5 ഏറ്റത്ത് അച്യുതവാരിയർ (1066–1103) 6

6 കുമ്മനം ഗോവിന്ദപ്പിള്ള (1051–1117) . 7

7 പന്തളത്തു കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ (1054–1094) 8

8 1 മാളികത്താഴെ ഭരണിനാൾ കേരളവർമ്മ ത്തമ്പുരാൻ 9

9 2 വടക്കേക്കൊട്ടാരത്തിൽ തിരുവാതിരനാൾ രാജരാജവർമ്മ വലിയ തമ്പുരാൻ . . 10

10 3 തെക്കേക്കെട്ടിൽ കൊട്ടാരത്തിൽ അത്തം നാൾ ഗോദവർമ്മ വലിയ തമ്പുരാൻ . 11

11 4 നെയ്തല്ലൂർക്കോയിക്കൽ മകയിരംനാൾ കേ രളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ 12

12 5 നെയ്തല്ലൂർക്കൊട്ടാരത്തിൽ തൃക്കേട്ടനാൾ വീ രകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൾ 13

13 പന്തളത്തു രാഘവവർമ്മത്തമ്പുരാൻ (1049–1116) 14

14 മൂലൂർ എസ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കർ (1044–1106) 15

55

ചില തിരുവിതാംകൂർക്കവികൾ (തുടർച്ച)

1 അഴകത്തു പത്മനാഭക്കുറുപ്പ് (1044–1107)

ജനനം

പത്മനാഭക്കുറുപ്പ് 1044-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 5-ാംനു കരുനാഗപ്പള്ളിത്താലൂക്കിൽ ചവറ തെക്കുംഭാഗത്തുള്ള സുപ്രസിദ്ധമായ അഴകത്തുകുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു നാരായണൻ എമ്പ്രാന്തിരിയും മാതാവു കൊച്ചുകുഞ്ഞുകുഞ്ഞമ്മയുമായിരുന്നു. ഈ പത്മനാഭക്കുറുപ്പ് എന്ന പേരിലാണ് അദ്ദേഹം അറിയപ്പെടുന്നതു്. അഴകത്തുകുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കു് ഈശ്വരൻ എന്നൊരു മാറാപ്പേരുണ്ടു്. ആ ഈശ്വരശബ്ദത്തെയാണ് ‘ഈ’ എന്ന അക്ഷരം സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. കുടുംബത്തിലെ കാരണവനു ‘ശ്രീകരണം പള്ളിയാടി’ എന്നും, മറ്റംഗങ്ങൾക്കു ‘കണക്കു പള്ളിയാടി’ എന്നും സ്ഥാനമാനങ്ങളുണ്ടു്. അതനുസരിച്ച് ‘അഴകത്തു കണക്കു പള്ളിയാടി ഈശ്വരൻപത്മനാഭൻ’ എന്നാണ് കവിയുടെ സംപൂർണ്ണമായ നാമധേയം. ആ തറവാട്ടിലേയ്ക്കു തിരുവനന്തപുരം ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രം സംബന്ധിച്ചുള്ള അധികാരങ്ങളെപ്പറ്റി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതാണല്ലോ.

വിദ്യാഭ്യാസം

കുറുപ്പിന്റെ അച്ഛനു മാതൃഭാഷയായ കർണ്ണാടകത്തിനു പുറമേ തമിഴ്, ഹിന്ദുസ്ഥാനി എന്നീ ഭാഷകളിലും അറിവുണ്ടായിരുന്നു. പത്തുവയസ്സിനകം രഘുവംശം പ്രഥമസർഗ്ഗംവരെ കുറുപ്പു സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചു. പിന്നീടു തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ചിരുന്ന അമ്മാവന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ അവിടത്തെ ഫോർട്ടു ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാലയത്തിൽ ആറു കൊല്ലം ആംഗലേയഭാഷ പഠിച്ചു. അക്കാലത്തും സംസ്കൃതം അഭ്യസിക്കുന്നതിലാണ് ആ ബാലൻ ആസക്തി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതു്. അവിടെവെച്ചു പതിനഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ഇലത്തൂർ രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികളെ കാണുവാൻ ഇടവരികയും, ആ മഹാ കവി സരസ്വതീവന്ദനരൂപത്തിൽ ഒരു ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കുവാൻ നിയോഗിച്ചപ്പോൾ

> “അഹം സരസ്വതീം വന്ദേ സ്വച്ഛസ്ഫടികസന്നിഭാം
> പാദാരവിന്ദം ഭജതാം സർവവിദ്യാപ്രദായിനീം”

എന്നു ശ്ലോകം നിർമ്മിച്ചുചൊല്ലുകയും ചെയ്തു. മേലും സംസ്കൃതം തുടർന്നു പഠിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം വാത്സല്യപൂർവ്വം ഉപദേശിച്ചു. പതിനേഴാമത്തെ വയസ്സിൽ കാരണവൻ അന്തരിക്കുകയാൽ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു തിരിയെപ്പോയി. അദ്ദേഹത്തിനു രണ്ടു ജ്യേഷ്ഠന്മാരും ഒരനുജത്തിയുമുണ്ടായിരുന്നു. മൂത്ത ജ്യേഷ്ഠൻ കരണത്താക്കുറുപ്പായി തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ചു; ഇളയ ജ്യേഷ്ഠൻ ഇരണിയലുള്ള കുടുംബവസ്തുക്കളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി അങ്ങോട്ടു പോയി. അദ്ദേഹം തിരുക്കുറൾ മലയാളത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത ഒരു പണ്ഡിതനായിരുന്നു. കുടുംബത്തിലെ ഭരണം പത്മനാഭക്കുറുപ്പും ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിവന്നു. എങ്കിലും അവിടെയും കുറെക്കാലം പുതുക്കാട്ടുമഠത്തിൽ കൃഷ്ണനാശാൻ എന്ന പണ്ഡിതന്റെ കീഴിൽ നാടകാലങ്കാരങ്ങളും ജ്യോതിഷവും പഠിച്ചു. കൃഷ്ണനാശാനെ ഗന്ധർവവിജയം ആട്ടക്കഥയിൽ താഴെ കാണുന്ന വിധത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

> “മനീഷിപങ്കേരുഹകർമ്മസാക്ഷിണം
> മനോജസങ്കാശശരീരശോഭിതം
> സമുദ്രഗംഭീരമതീവ പേശലം
> ഗുരും ഭജേ സംപ്രതി കൃഷ്ണനാമകം.”

2 പുതുക്കാട്ടുമഠത്തിൽ കൃഷ്ണനാശാൻ

പ്രസ്തുത പണ്ഡിതനെപ്പറ്റി സ്വല്പം ഈ ചരിത്രത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കൃഷ്ണനാശാൻ അഴകത്തു വിദ്വാൻ കുറുപ്പിന്റെ പുത്രനും ചവറയിൽ പുതുക്കാട്ടുമുറിയിൽ മഠത്തിൽ വീട്ടിലെ ഒരു അംഗവുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം 1024 മേടത്തിൽ അശ്വതിനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. മാതാവു് തറവാട്ടിലെ ഇടിക്കാളിയമ്മയായിരുന്നു. മാതാപിതാക്കന്മാർ ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ മരിച്ചുപോയി. ആദ്യകാലത്തു് അച്ഛനും പിന്നീടു് ഓച്ചിറ തട്ടുപുരയ്ക്കൽവീട്ടിൽ രാമൻപിള്ളയാശാനും സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചു. പിന്നീടു് ഇലത്തൂർ രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികളുടെ ശിഷ്യനായി ശാസ്ത്രാഭ്യാസം ചെയ്തു. വ്യാകരണം, തർക്കം, ജ്യോതിഷം, വൈദ്യം, മന്ത്രം എന്നീ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നല്ല അവഗാഹമുണ്ടായിരുന്ന ആശാന്റെ ശിഷ്യസമ്പത്തു് ഏകദേശം കുമ്മൻപള്ളി രാമൻപിള്ളയുടേതുപോലെ വിപുലമായിരുന്നു. പരവൂർ കേശവനാശാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഛാത്രനായിരുന്നുവെന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ചവറ പുതുക്കാട്ടുമുറിയിൽ കടവൂർ കാലാപടിഞ്ഞാറ്റേതിൽ കുഞ്ഞുകുഞ്ഞമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. 1091-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിൽ മകയിരംനക്ഷത്രത്തിൽ മരിച്ചു. വൈദ്യമഞ്ജരി എന്നൊരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥവും പരശുരാമവിജയം ആട്ടക്കഥയും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വൈദ്യമഞ്ജരിമാത്രമേ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളു.

അനന്തരകാലജീവിതം

പത്മനാഭക്കുറുപ്പു ഹിന്ദുസ്ഥാനിയിലും സാമാന്യജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. ആ ഭാഷ പഠിച്ചതു് അച്ഛനിൽ നിന്നായിരുന്നു. കുന്നത്തൂർ പള്ളിക്കൽ പകുതിയിൽ ചാങ്ങയിൽ പുതിയ വീട്ടിലെ വീട്ടിലെ ഭാഗീരഥിക്കുഞ്ഞമ്മയായിരുന്നു പത്നി. അങ്ങനെ പതിനേഴാമത്തെ വയസ്സിൽ കുടുംബശാഖയുടെ ഭരണം കിട്ടിയ നമ്മുടെ കവി ഇരുപത്തൊന്നു കൊല്ലം ആ ഭരണം അനുസ്യൂതമായി തുടർന്നു. മിതവ്യയം കൊണ്ടും കാര്യശേഷികൊണ്ടും അതിലെ സമ്പത്തു വർദ്ധിപ്പിച്ചു. 1067-ൽ അമ്മ മരിച്ച അവസരത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠനോടുകൂടി ഒരു കൊല്ലം തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ ഒരു കൊല്ലത്തിനിടയ്ക്കു കരമന കേശവശാസ്ത്രിയുടെ കീഴിൽ സിദ്ധാന്തകൗമുദി പൂർവാർദ്ധം നിഷ്കർഷിച്ചുപഠിച്ചു; പിന്നീടു സ്വപ്രയത്നം കൊണ്ടു തത്സംബന്ധമായ ജ്ഞാനത്തിനു ദാർഢ്യം വരുത്തി. ആ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെയാണു് കവിതാനിർമ്മാണവും ആരംഭിച്ചതു്. ആദ്യത്തെ വാങ്മയം പ്രതാപരുദ്രയശോഭൂഷണത്തിലുള്ള നാടകപ്രകരണമായ പ്രതാപരുദ്രകല്യാണം എന്ന അഞ്ചങ്കത്തിലുള്ള നാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമയാണു്. അക്കാലത്തു ഗോപാലമേനോൻ എന്നൊരു വക്കീൽ തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം മറ്റു ചില കവികളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി മൃച്ഛകടികം തർജ്ജമചെയ്തു വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതിലെ നാലും അഞ്ചും ആറും അങ്കങ്ങൾ വിവർത്തനംചെയ്തതു കുറുപ്പാണു്. 1084 അവസാനത്തിൽ കുടുംബഭരണത്തിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞു ശാന്തശീലനായ കുറുപ്പു തന്റെ ചെലവിലേക്കായി തിരിച്ചുവച്ച ഏതാനും വസ്തുക്കളിലെ ആദായത്തിനുമാത്രം അവകാശിയായി പ്രത്യേകം താമസമാരംഭിച്ചു. ആ ആദായം ചെലവിനു തികയാത്തതിനാൽ 1093-ൽ ചവറ ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിലെ മലയാളപണ്ഡിതനായി പണി നോക്കിത്തുടങ്ങി. 1104-ൽ കാസരോഗം ബാധിച്ചു. തന്മൂലം 1107-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 20-ാംനു യശശ്ശരീരനായി. അന്ത്യശ്വാസംവരെ സാഹിത്യ നിർമ്മിതിയിൽ ബദ്ധശ്രദ്ധനായിരുന്ന അദ്ദേഹം തുലാം 19-ാംനു പോലും ശ്രീചിത്തിരതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ കിരീടധാരണം സംബന്ധിച്ചു ചവറ ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു ഗാനം ചെയ്യുന്നതിനു് ഒരു വഞ്ചിപ്പാട്ടു് എഴുതിക്കൊടുക്കുകയുണ്ടായി. കുറുപ്പു തികഞ്ഞ ഒരു ശ്രീരാമഭക്തനായിരുന്നു. തുളസീദാസന്റെ ഹിന്ദിരാമായണം വായിച്ചപ്പോളാണു് അദ്ദേഹത്തിനു തദ്വിഷയകമായ ഭക്തി ഉറച്ചതു്. 1070 മുതൽ അദ്ധ്യാത്മരാമായണം നിത്യപാരായണത്തിനുപയോഗിച്ചുവന്നു. രാമചന്ദ്രവിലാസം മഹാകാവ്യത്തിന്റെ രചനയ്ക്കും അതുതന്നെയായിരുന്നു പ്രധാനമായ പ്രേരകശക്തി.

കൃതികൾ

പത്മനാഭക്കുറുപ്പു മുൻപു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച (1) പ്രതാപരുദ്രകല്യാണം നാടകത്തിനുപുറമേ, (2) മീനകേതനചരിത്രം നാടകം, (3) കുംഭനാസവധം ആട്ടക്കഥ (4) ഗന്ധർവ വിജയം ആട്ടക്കഥ, (5) തുലാഭാരശതകം തർജ്ജമ, (6) വ്യാഘ്രാലയേശസ്തവം തർജ്ജമ, (7) രാമചന്ദ്രവിലാസം മഹാകാവ്യം, (8) പ്രഭുശക്തി എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യം, (9) ശ്രീഗണേശപുരാണം കിളിപ്പാട്ടു്, (10) മാർക്കണ്ഡേയപുരാണം കിളിപ്പാട്ടു്, (11) ചാണക്യശതകം എന്നീ കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കുവലയാശ്വീയം എന്നു് അഞ്ചദ്ധ്യായങ്ങളിൽ ഒരു കിളിപ്പാട്ടു് 1090-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതു മാർക്കണ്ഡേയപുരാണത്തിലെ ഒരു ഭാഗമാണു്. മീനകേതനചരിതം ആയില്യംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ അതേ പേരിലുള്ള ഗദ്യപുസ്തകത്തെ ഉപജീവിച്ചു് 1068-ാണ്ടിടയ്ക്കു നിർമ്മിച്ചു. തുലാഭാരശതകത്തിന്റെയും വ്യാഘ്രാലയേശസ്തവത്തിന്റെയും മൂലഗ്രന്ഥങ്ങൾ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ വാങ്മയങ്ങളാണു്. 1069-ലാണു് രാമചന്ദ്രവിലാസം ആരംഭിച്ചതു്. കൊല്ലത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടിരുന്ന മലയാളിപത്രത്തിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ അതു ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു. ഒൻപതു സർഗ്ഗംവരെ രചിച്ചതിനുമേൽ കുറേക്കാലം കാര്യഗൗരവത്തെ പരിഗണിച്ചു് അതിൽ നിന്നു വിരമിച്ചുവെങ്കിലും അനേകം സുഹൃത്തുക്കളുടെ അഭ്യർത്ഥനയും പ്രോത്സാഹനവുംകൊണ്ടു് അതു ക്രമേണ ഇരുപത്തൊന്നു സർഗ്ഗങ്ങളിൽ മുഴുമിപ്പിച്ചു. കൊല്ലം 9-ആം ശതകത്തിൽ തിരുവിതാംകൂറിൽ നടന്നതായി ഐതിഹ്യവേദികൾ പറയുന്ന ഒരു കഥയെ ആസ്പദമാക്കി 1089-ൽ തൃശ്ശൂർ ലക്ഷ്മീഭായി മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യമാണു് പ്രഭുശക്തി. അതിൽ മൂന്നു സർഗ്ഗങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്നു പുരാണങ്ങൾ കിളിപ്പാട്ടുരീതിയിൽ തർജ്ജമചെയ്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കേരളപൗരാണികൻ എന്നൊരുമാസിക ആർ. മാധവനുണ്ണിത്താന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു. രണ്ടു കൊല്ലവും ആറു മാസവുമേ അതു നടന്നുള്ളു. അതിലാണു് ഗണേശപുരാണത്തിന്റെയും മാർക്കണ്ഡേയപുരാണത്തിന്റെയും ആദ്യഭാഗങ്ങൾ ആവിർഭവിച്ചതു്. 1103-ൽ അപൂർണ്ണമായിക്കിടന്ന ഗണേശപുരാണത്തിന്റെ വിവർത്തനം വീണ്ടും തുടങ്ങി. 1105-ൽ ആ ഗ്രന്ഥം സംപൂർണ്ണമാക്കി. മാർക്കണ്ഡേയ പുരാണത്തിന്റെ തർജ്ജമ പൂർത്തിയാക്കുവാൻ പിന്നീടു് ഉദ്യമിച്ചുവെങ്കിലും ഒടുവിലത്തെ പതിനഞ്ചദ്ധ്യായങ്ങൾ സ്പർശിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. അവ കൂടാതെ കവിയുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ നാരായണക്കുറുപ്പിന്റെ തിരുക്കുറൾ ഗദ്യതർജ്ജമയും കേരളപൗരാണികനിൽ മുദ്രിതമായി. മുക്തികോപനിഷദ്വാഖ്യാനവും സ്വല്പം ആരംഭിച്ചു. ചാണക്യശതകം സംസ്കൃതത്തിലെ ചാണക്യശതകം എന്ന ലഘുവായ നീതികാവ്യത്തിന്റെ തർജ്ജമയാണു്.

കവിതാരീതി

ഭാഷാകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അഭ്യർഹിതമായ ഒരു സ്ഥാനമാണു് പത്മനാഭക്കുറുപ്പിനു നല്കേണ്ടതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു പ്രധാന കൃതികളാണു് രാമചന്ദ്രവിലാസവും പ്രഭുശക്തിയും. അദ്ദേഹം ശബ്ദാലങ്കാരജടിലമായ തുലാഭാരശതകം തർജ്ജമചെയ്തു ചിത്രശ്ലോകനിർമ്മാണത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധനായിത്തീർന്നിരുന്നതിനു രാമചന്ദ്രവിലാസത്തിൽ ലക്ഷ്യമുണ്ടു്. അതിലെ എട്ടാം സർഗ്ഗം യമകാലംകൃതവും ഇരുപതാം സർഗ്ഗം ചിത്രശ്ലോകഗഹനവുമാണു്. ഭാഷയിലെ ഒന്നാമത്തെ മഹാകാവ്യമായ രാമചന്ദ്രവിലാസത്തിന്റെ പ്രണേതാവെന്ന നിലയിൽ കവി നമ്മുടെ സവിശേഷമായ ബഹുമാനത്തെ അർഹിയ്ക്കുന്നു. അതിൽ അനേകം സംസ്കൃതകവികളുടെ സൂക്തികൾ സംക്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു് എന്നുള്ള വസ്തുത അദ്ദേഹംതന്നെ അവതാരികയിൽ സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. താൻ പ്രധാനമാതൃകയായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു ഭോജചമ്പുവിനെയാണെന്നും അദ്ദേഹം ഏറ്റു പറയുവാൻ മടിച്ചിട്ടില്ല. മനസ്സുവെച്ചാൽ പരോപജീവനം കൂടാതെതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു് ആ കാവ്യം ആമൂലാഗ്രം രചിക്കാമായിരുന്നു. പ്രഭുശക്തിയാണു് സഹൃദയന്മാർക്കു് ഒന്നുകൂടി രസനിഷ്യന്ദിയായിത്തോന്നുന്നതു്. ഇനി കുറുപ്പിന്റെ കൃതികളിൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

ഗന്ധർവവിജയം

ഈ ആട്ടക്കഥയ്ക്കു വൈശിഷ്ട്യമൊന്നുമില്ല. ഒരു ശ്ലോകം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു.

> “വിജിഗീഷുരാശു വിജയോഥ ഖേചരാൻ
> സഹജം പ്രണമ്യ സ ഹി ജാതകൗതുകഃ
> മനുതേ സ്മ വായുതനയം കപീശ്വരം
> രജനീചരൗഘരജനീദിനേശ്വരം”

രാമചന്ദ്രവിലാസം

> “സൗധങ്ങൾ മേല്പെട്ടു വളർന്നു നമ്മെ–
> ബ്ബാധിക്കുമെന്നുള്ളൊരു സംശയത്താൽ
> ധാതാവു പണ്ടേ നിജലോകവാസം
> സാധിച്ചതല്ലീ സകലത്തിനുംമേൽ?” (പ്രഥമസർഗ്ഗം)

> “ചുള്ളച്ചെങ്കല്ലു കെട്ടിച്ചുമരു മുഴവനും
> വെള്ളവെച്ചാ മുറിയ്ക്കും
> പുള്ളിപ്പോർമാന്റെ പള്ളയ്ക്കെഴുമൊരു മുടികൊ–
> ണ്ടുള്ളൊരാ പ്ലാൻതുണിയ്ക്കും
> ചുള്ളിക്കൂട്ടങ്ങൾ തീയിട്ടെരിയുമളവുയ–
> ർന്നീടുമൂറ്റൻപുകയ്ക്കും
> പൊള്ളിച്ചീടും ചിരട്ടക്കനലുടയ നെരു–
> പ്പോടിനും നമ്മവന്നു.” (അഷ്ടമസർഗ്ഗം)

ഒടുവിൽ രാമചന്ദ്രപരമായ ഒരു പ്രാർത്ഥനാനവകംകൂടി കവി ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. അതിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു.

> “ത്വൽക്കാരുണ്യം ലഭിക്കുന്നതിനധികധനം–
> കൊണ്ടു സംതൃപ്തനാക്കാൻ
> ശക്തിപ്പെട്ടില്ല വൈരോചനിയു;മൊരു മുറി–
> ക്കീര നല്കീട്ടൊരിക്കൽ
> നില്ക്കാൻ മേലാത്തൊരാപത്തിലുമപകടമി–
> ല്ലാതെ പാഞ്ചാലി നിന്നാൾ;
> ഭക്തിക്കങ്ങുന്നു വശ്യൻ പരമതിവനു ന–
> ല്കീടണം ഭവ്യരാശേ!”

പ്രഭുശക്തി

ഇതു രചിച്ചകാലത്തു കവിയുടെ പാടവം എത്രമാത്രം ഉയർന്നിരുന്നു എന്നു താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നു. പറയത്തക്ക യാതൊരു രചനാവൈകല്യവും ആ ഖണ്ഡകാവ്യത്തിലില്ല. നവനവോല്ലേഖങ്ങൾ അവിടെയവിടെ പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ടു്.

> “ആരോടുമില്ലവനൊരുൾക്കനിവാത്മദേശ–
> ക്കാരോടുമുണ്ടു ദിവസേന മുഴുത്ത ശല്യം
> കാരോട്ടുകിണ്ടിയിലിരുന്നു ദുഷിച്ച കന്നിൻ
> മോരോടവന്റെ പരിചാരകർ പങ്കുചേരും.”

> “അന്തിക്കു കൂരിരുളടഞ്ഞിതു ദിക്കിലെല്ലാം
> മർന്തിക്കരങ്ങിനെതിരാം മഷിവർണ്ണമോടേ
> ഉന്തിക്കതിച്ചുയരുമഞ്ജനപർവതം പോൽ
> പൊന്തിക്കുടുക്കമൊടു കാർമുകിലും നിരന്നു.

> ഉന്മദമോടരിയ ദുഷ്ടരടുത്തു വന്നാൽ
> തന്മാനഹാനിയെ നിനച്ചെതിരിട്ടിടാതെ
> പിന്മാറ്റമുള്ള സുജനങ്ങൾകണക്കൊളിച്ചു
> സന്മാർഗ്ഗവീഥികളിലുള്ളൊരു താരകാളി.”

> “പത്തൻപതായുധമെടുത്ത ജനങ്ങളോടു–
> മൊത്തങ്ങു വന്നു ശഠനിന്നലെ രാത്രിയിങ്കൽ
> ചിത്തം മറന്ന പടനായകനോടെതിർത്താൻ
> മത്തദ്വിപത്തൊടു മറുത്തു കടന്നൽപോലെ.”

കുവലയാശ്വീയം

> “ഉണ്ടാകും പണിപ്പെട്ടു വിത്തത്തെപ്പുരുഷന്മാർ
> കൊണ്ടുപോയ്വയ്ക്കുംതാനും തന്നുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ.
> നഷ്ടമായ്പ്പോകും ഭാര്യയാലെന്നാൽ ധനമതു
> ദുഷ്ടയാം കുടുംബിനി പാർക്കിലും നശിച്ചുപോം.
> കാമദേവനെക്കണികാണുകില്ലസത്തായ
> രാമയെ വേട്ടോൻ ധർമ്മപത്നിയെ വേൾക്കാത്തോനും.
> ദമ്പതിമാർക്കു തമ്മിൽ പ്രീതിപൂർവ്വകമായ
> സമ്പർക്കംനിമിത്തമായ്യെല്ലവരും ത്രയീധർമ്മം.
> തന്നുടെ കളത്രത്താലല്ലാതെ പുരുഷനു
> നന്ദനരുണ്ടാവാനും വേറെയില്ലൊരുവഴി.
> തന്നുടെ പിതൃക്കളെപ്പുത്രരെക്കൊണ്ടും പുന–
> രന്നസാധനംകൊണ്ടുമതിഥിജനങ്ങളെ
> പതിവായ് നിലിമ്പരെപ്പൂജിച്ചും പുലർത്തുന്ന
> സതിയാം ഗൃഹിണിയെപ്പുരുഷൻ രക്ഷിക്കുന്നു.
> തന്നുടെ പതിയോടു കൂടാതേ തരുണിക്കും
> വന്നിടാ ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളെന്നറിഞ്ഞാലും.
> ആകയാൽ ത്രിവർഗ്ഗമെന്നുള്ളൊരീയർത്ഥം മൂന്നും
> ലോകത്തിൽദ്ദാമ്പത്യത്തെയാശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.”

3 കരയംവെട്ടത്തു സുകുമാരപിള്ള (1043–1118)

ബാല്യം

സുകുമാരപിള്ള പടിഞ്ഞാറേക്കൊല്ലത്തു കുന്നിന്മേൽച്ചേരിയിൽ കരയംവെട്ടത്തുവീട്ടിൽ 1043-ാമാണ്ടു മകരമാസം 24-ാംനു ജനിച്ചു. അമ്മ ഗോവിന്ദഗുരു എന്നൊരു സിദ്ധന്റെ പുത്രിയായ നങ്ങേലിയമ്മയും അച്ഛൻ കരുനാഗപ്പള്ളി വടക്കന്തല വലിയവീട്ടിൽ ഇളയ ആശാൻ എന്നുകൂടി അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഗണപതി കേളുക്കുറുപ്പുമായിരുന്നു. ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം ആട്ടക്കഥയുടെ ആരംഭത്തിൽ സ്വപിതാവിനെ

> "ആശാനുണ്ണി കുറുപ്പിതി പ്രഥിതമാം നാമത്രയം പൂണ്ടു ഭൂ–
> മീശൻ നല്കിയ വീരശൃംഖല കലർന്നാനന്ദവാരാശിയായ്
> ക്ലേശം ചേർന്ന ജനോപകാരകരനായ്ക്കീർത്ത്യാ
> വടക്കന്തല–
> ദ്ദേശത്താർന്നൊരു വല്യ വീട്ടിലെഴുമെന്നച്ഛൻ
> പ്രസാദിക്കണം"

എന്നു വന്ദിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ഏകപുത്രനായിരുന്നു സുകുമാരപിള്ള. കേശവൻ എന്നായിരുന്നു യഥാർത്ഥ നാമധേയം. അപ്പി എന്ന ഓമനപ്പേരിലാണ് ബാല്യത്തിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. അപ്പിആശാൻ പിന്നീട് അതിച്ചമ്മൻനായരെന്നും തദനന്തരം സുകുമാരപിള്ളയെന്നും തന്റെ പേരു മാറ്റി. വിഷ്ണുദാസൻ എന്ന ഉപനാമംകൂടി ആ പേരിനുമുമ്പു കുറേക്കാലം എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ഒടുവിൽ ആ വിശേഷണം മാത്രം സ്വനാമധേയമായി ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. അച്ഛൻ പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിലും അമ്മ ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിലും മരിച്ചു. അമ്മാവനായ അയ്യപ്പനാശാൻ ഏഴാമത്തെ വയസ്സിൽത്തന്നെ അന്തരിച്ചുപോയി.

വിദ്യാഭ്യാസം

ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സുവരെ കാര്യമായി ഒന്നും പഠിച്ചില്ല. അപ്പോഴേയ്ക്കു കവിതാഭ്രമം മൂക്കുകയാൽ സംസ്കൃതം നിഷ്കൃഷ്ടമായി അഭ്യസിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അന്നു ധ്രുവചരിതം നാടകത്തിന്റെ പ്രണേതാവും ഹരിനാമകീർത്തനത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാതാവുമായ എസ്. ശ്രീനിവാസയ്യങ്കാർശാസ്ത്രി കൊല്ലത്തു ജില്ലാക്കോടതി വക്കീലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ഒരു കൊല്ലംകൊണ്ടു മാഘം പ്രഥമസർഗ്ഗത്തോളം പഠിച്ചു. തദനന്തരം വ്യാകരണത്തിലും വേദാന്തത്തിലും നിഷ്ണാതനായിരുന്ന കൊല്ലം ഇംഗ്ലീഷു ഹൈസ്കൂൾ സംസ്കൃതപണ്ഡിതൻ ലക്ഷ്മീനാരായണശാസ്ത്രിയോടു മാഘം പതിമ്മൂന്നാം സർഗ്ഗം വരെയും നൈഷധം ആറാം സർഗ്ഗം വരെയും വായിച്ചു. ലക്ഷ്മീനാരായണശാസ്ത്രിക്കു തിരുവനന്തപുരം രാജകീയമഹാപാഠശാലയിലേക്കു സ്ഥലം മാറ്റം കിട്ടിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനുപകരം കൊല്ലത്തു നിയമിതനായ ആപദുദ്ധാരണശാസ്ത്രികളുടെ ശിഷ്യനായി നാടകാലങ്കാരങ്ങളും സിദ്ധാന്തകൗമുദിയും പഠിച്ചു. ആ ശാസ്ത്രി കൊല്ലത്തുവെച്ചു തന്നെ കാലധർമ്മം പ്രാപിച്ചു. പിന്നീടു ചെങ്കോട്ടു സീതാരാമശാസ്ത്രി കൊല്ലം ഹൈസ്കൂളിലെ സംസ്കൃതാദ്ധ്യാപകനായി. അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു പ്രത്യേകമായൊരു ഗ്രന്ഥവും പഠിച്ചില്ലെങ്കിലും ആ ശാസ്ത്രിയുടെ പേരിലും കവിക്കു ഗുരുനിർവിശേഷമായ ബഹുമാനമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ "അന്തണേന്ദ്രഗുരുത്തമന്മാരെ" അദ്ദേഹം ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം ആട്ടക്കഥയുടെ ആരംഭത്തിൽ വന്ദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സുകുമാരപിള്ള എന്ന പേർ ലക്ഷ്മീനാരായണ ശാസ്ത്രികൾ സമ്മാനിച്ചതാണ്. ആയുരന്തംവരെ നിലനിന്നതും അതുതന്നെയാണു; വിഷ്ണുദാസൻ എന്ന പേർ ഉറച്ചില്ല. അക്കത്തുട്ടു ദാമോദരൻ കർത്താവായിരുന്നു വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഗുരു; കുറേ സംഗീതവും അഭ്യസിക്കികയുണ്ടായി.

വിവാഹവും മറ്റും

വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞു സുകുമാരപിള്ള വൈദ്യവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെട്ടു. അതുതന്നെയായിരുന്നു മുഖ്യമായ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം. കേരളവർമ്മവിലാസിനി എന്ന പേരിൽ ഒരു സംസ്കൃതവിദ്യാലയം സ്ഥാപിച്ച് അതിൽ കുറേക്കാലം വിദ്യാർത്ഥികളെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിൽ കരുനാഗപ്പള്ളി പടനായർകുളങ്ങരയിൽ കുറുപ്പമ്പളത്തു കിഴക്കേവീട്ടിൽ നാണിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ ബന്ധം ഉറച്ചില്ല. തന്നിമിത്തം 30-ാമത്തെ വയസ്സിൽ പടിഞ്ഞാറെക്കൊല്ലത്തു പുത്തൻവീട്ടിൽ ലക്ഷ്മിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്യുകയും ആ യുവതി രണ്ടു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു മരിച്ചപ്പോൾ, മുപ്പത്തിമൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ അവരുടെ അനുജത്തി നാരായണിയമ്മയെ പരിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ദാമ്പത്യവും ശിഥിലമായി. നാല്പത്തിമൂന്നാമത്തെ വയസ്സിലാണ് ഒടുവിലത്തെ പത്നിയായ പടിഞ്ഞാറെക്കൊല്ലത്തു മങ്ഗലത്തുവീട്ടിൽ ലക്ഷ്മിയമ്മയെ സംബന്ധം ചെയ്തത്. അവർ 1100-ൽ മരിച്ചു. ഈശ്വരഭക്തിയാണ് സുകുമാരപിള്ളയിൽ സർവോപരി പരിലസിച്ചിരുന്ന ഗുണവിശേഷം. വട്ടയ്ക്കാട്ടുനായർസമുദായത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തെ ലക്ഷീകരിച്ചു പലതും പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തറവാട്ട് പൂർവ്വകാലത്ത് ഇടപ്പള്ളിയിൽനിന്നു കൊല്ലത്തേക്കു പോന്നതാണ്. അന്ന് അത് ഒരു ഇല്ലത്തുനായർക്കുടുംബമായിരുന്നുവെന്നും പിന്നീടു തന്റെ പൂർവ്വന്മാർ ഒന്നു രണ്ടുചക്കാലനായർസ്ത്രീകളെ സംബന്ധംചെയ്തു എന്നും തന്നിമിത്തം അവിടത്തുകാർ തന്റെ കുടുംബക്കാരെ ആ അവാന്തരജാതിയിൽപ്പെട്ടവരായി ഗണിക്കുന്നതിന് ഇടവന്നു എന്നും മറ്റുമുള്ള പൂർവചരിത്രം 1108-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച തൃക്കടവൂർ ഭഗവൽ സ്തോത്രം എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ മുഖവുരയിൽ അദ്ദേഹം വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1118-ാണ്ടുചിങ്ങമാസം 18-ാംനു മരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ എസ്. പുരുഷോത്തമൻനായരും ഒരു സാഹിത്യകാരനാണ്.

കൃതികൾ

സുകുമാരപിള്ള ആകെ അൻപതോളം കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ പലതും ചെറുതും സ്തോത്രരൂപങ്ങളുമാണ്. (1) ശതമുഖരാവണവധം ആട്ടക്കഥ, (2) ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം ആട്ടക്കഥ, (3) സ്യമന്തകം ആട്ടക്കഥ, (4) ലക്ഷണാസ്വയംവരം ആട്ടക്കഥ, (5) സതീവിവാഹം കിളിപ്പാട്ടു്, (6) ഹരിഹരപുത്രചരിതം കിളിപ്പാട്ടു്, (7) സ്വർഗ്ഗാരോഹണശതകം, (8) ശ്രീവിഷ്ണുസ്തോത്രം (സംസ്കൃതം), (9) സർവദേവനമസ്കാരം (സംസ്കൃതം), (10) ശോണാദ്രീശ്വരിസ്തോത്രം (സംസ്കൃതം), (11) തൃക്കടവൂർ ഭഗവൽസ്തോത്രം (സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങളും ഭാഷാശ്ലോകങ്ങളും ഇടകലർന്നതു്), (12) ശ്രീപത്മനാഭപ്രണതി (പാട്ടുകൾ) ഇവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുന്നു. ആനന്ദവല്ലീശതകം, ഹിതോക്തിമുക്താവലി, ഛായാവിലാസിനി തുടങ്ങിയ കൃതികൾ അച്ചടിച്ചിട്ടില്ല. സ്വർഗ്ഗാരോഹണശതകം ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ ചരമഗതിയെ വിഷയീകരിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കാവ്യമാകുന്നു. മണലിൽക്ഷേത്രത്തിലെ ശിവനെ കവി ഒന്നിലധികം കൃതികളിൽ വന്ദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാരീതി കാണിക്കുവാൻ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

> "കരധൃതസരസിജമാലാ വിരചിതലോകാനുകൂലഗുണജാലാ
> ദലിതനതാഖിലശമലാ കലയതു കല്യാണമന്വഹം
> കമലാ."

(ശതമുഖരാവണവധം)

> "ധർമ്മക്ഷ്മാമാപാലകത്വം ത്രിഭുവനപതിയാം
> പത്മനാഭന്റെ ദാസ്യം
> ശർമ്മം മർത്ത്യർക്കു ചേർക്കും പ്രകൃതി ജിതസുര
> ക്ഷ്മാരുഹത്വം മഹത്വം
> നിർമ്മായം ചേർന്ന നിത്യോത്സവജിതസുരലോ–
> കത്വമിത്യാദിയാലേ
> മർമ്മജ്ഞൻ മൂലകക്ഷ്മാവരമണി സുരലോ–
> കേന്ദ്രജിത്തായ് ഭവിച്ചു."

> "ശിഷ്ടാചാരവരിഷ്ഠ തുഷ്ടിദ വിഭോ സ്രഷ്ടുഃ പ്രഹൃഷ്ടാശയേ
> തിഷ്ഠൻ നിഷ്ഠുരമുഷ്ടിഘട്ടനഹതാരിഷ്ടപ്രപുഷ്ടപ്രഭ
> ഇഷ്ടാനിഷ്ടദ കഷ്ടനാശന നതാഭീഷ്ടപ്രദാഷ്ടാക്ഷരം
> സ്പഷ്ടം മേ വദതോ ഹരേ! ഹര ഗദക്ലിഷ്ടത്വമിഷ്ടപ്രിയ!"

(ശ്രീവിഷ്ണുസ്തോത്രം)

> "സൂര്യകോടിവിലസൽകിരീട നിടിലാഞ്ചിതോർദ്ധ്വതിലക
> സ്ഫുരൽ–
> കൗസ്തുഭാബ തുളസീസ്രഗുജ്ജ്വല ദരാരിസാരസഗദാധര
> സ്വർണ്ണസന്നിഭദുകൂല പദ്മദളനേത്ര നീലജലദദ്യുതേ
> പദ്മനാഭ കമലാപതേ ഗരുഡവാഹന പ്രദിശമങ്ഗലം."

(ശ്രീവിഷ്ണുസ്തോത്രം)

> "പുരഹര ഹര ശിവ ശങ്കര! പരമേശ്വര പാർവതീശ
> ഭൂതേശ!
> ദുരിതാർണ്ണവതരണത്തിനു തിരുവടിയാകുന്നു പോതമഭവ,
> ഭവ!"

(തൃക്കടവൂർ ഭഗവൽസ്തോത്രം)

> "അളകാളിലലാമലസന്നിടിലേ
> ഹരദൃങ്മധുപാദൃതപുഷ്പലതേ
> തരുണേന്ദുസഹസ്രവിലാസലസ–
> ന്മുഖി! പാർവതി! തേ ചരണം ശരണം."

(ശോണാദ്രീശ്വരീസ്തോത്രം)

4 കല്ലമ്പള്ളി വിഷ്ണുനമ്പൂരി (1040–1112)

ചരിത്രം

ഒരു കാലത്തു മനോരമാപങ്ക്തികളിലും മറ്റും ധാരാളം ശ്ലോകങ്ങളെഴുതി സാമാന്യം പ്രസിദ്ധി നേടിയ ഒരു കവിയാണ് കല്ലമ്പള്ളി വിഷ്ണുനമ്പൂരി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയ്ക്കു ചമൽക്കാരം കുറയുമെങ്കിലും കഷ്ടിച്ച് അദ്ദേഹത്തേയും ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വിഷ്ണുനമ്പൂരി 1040-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 8-ാംനു തോട്ടുപുഴ കല്ലമ്പള്ളിമനയ്ക്കൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ വൈദ്യവിശാരദനായിരുന്ന കല്ലമ്പള്ളി ശങ്കരൻപോറ്റിയായിരുന്നു. അമ്മ കോലത്തു നാട്ടുകാരിയാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ പ്രാഥമികപാഠങ്ങൾ പിതാവിൽനിന്നു പഠിച്ചതിനുമേൽ പതിമ്മൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ ഇരിങ്ങാലക്കുട തരണനല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ഗൃഹത്തിൽ താമസിച്ചു നാലു കൊല്ലംകൊണ്ട് ആ ഭാഷ നല്ലപോലെ വശമാക്കി. ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിൽ തോട്ടുപുഴ ഏറ്റുത്തുവാരിയത്തിൽ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിവാരസ്യാരെ വിവാഹം ചെയ്തു. തോട്ടുപുഴ മജിസ്ട്രേട്ടുകോടതിയിൽ ക്രിമിനൽ വക്കീലായി മുപ്പത്തേഴു കൊല്ലം വ്യവഹരിച്ചു. ആയുർവേദചികിത്സയിലും പ്രത്യേകിച്ചു വിഷചികിത്സയിലും നിപുണനായിരുന്നു. 1112-ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസം 22-ാംനു മരിച്ചു.

കൃതികൾ

(1) ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം നാടകം, (2) ഭക്തിസംവർദ്ധനം കിളിപ്പാട്ട്, (3) പഞ്ചാക്ഷരമാഹാത്മ്യം, (4) സീമന്തിനീചരിതം, (5) ഭാഷാശിവാനന്ദലഹരി, (6) അന്തർഗ്ഗതശതകം, (7) ബാലോപദേശം, (8) മാഗധവധം ആട്ടക്കഥ, (9) ലളിതോത്സവശതകം, (10) മംഗളപ്രാർത്ഥനാശതകം, (11) മുറജപമഞ്ജരി ഇവയാണ് വിഷ്ണുനമ്പൂരിയുടെ കൃതികൾ. ഇവയെപ്പറ്റി ഒന്നും വിസ്തരിച്ചു പ്രതിപാദിക്കാനില്ല. ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം പത്തങ്കത്തിലുള്ള ഒരു നാടകമാണ്. അതിൽനിന്നു മാത്രം ഒരു ശ്ലോകം പകർത്തുന്നു.

> “നന്നായിന്ദ്രാശയാകം യുവതിമണിമുഖാം–
>   ഭോജമിപ്പോൾ വിളങ്ങീ;
> പിന്നെപ്പത്മം വിടർന്നു; ശ്രവണസുഖദമാം
>   ശംഖനാദം മുഴങ്ങീ;
> ചന്ദ്രൻ ചെന്നസ്തമിച്ചു; കുമുദനിരകളും
>   മങ്ങിയേറ്റം മയങ്ങീ;
> തമ്പംഗിക്കുട്ടമെല്ലാം പ്രിയരുടെ വിരഹ–
>   ക്ലേശമൂലം കുഴങ്ങീ.”

5 ഏറ്റത്ത് അച്യുതവാരിയർ (1066–1103)

വിഷ്ണനമ്പൂരിയുടെ മൂത്ത പുത്രനായിരുന്ന ഏറ്റത്തു കെ. അച്യുതവാരിയർ. അദ്ദേഹം 1066-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 20-ആം ന ജനിച്ചു. ഒരു ഗവർമ്മെന്റുസ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകനായി കാലയാപനം ചെയ്തു. 1103-ാമാണ്ടു മരിച്ചു. പർപ്പഭ്രുമീശശതകമെന്നും വഞ്ചീശവിജയമെന്നും ഭാർഗ്ഗവീയമെന്നും മൂന്നു കൃതികൾ അദ്ദേഹവും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. പർപ്പഭ്രുമീശശതകം അനന്തപുരത്തു മൂത്ത കോയിത്തമ്പുരാനെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു കാവ്യവും വഞ്ചീശവിജയം ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ അപദാനങ്ങളെ വാഴ്ത്തുന്ന ഒരു നഞ്ചിപ്പാട്ടുമാണ്.

6 കുമ്മനം ഗോവിന്ദപ്പിള്ള (1051–1117)

ചരിത്രം

കുമ്മനം കെ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള 1051-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം ഉത്രട്ടാതി നക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. തിരുവിതാംകൂർ കോട്ടയംതാലൂക്കിൽ അയ്മനം പകുതിയിൽ കുമ്മനംകരയിൽ മൂത്തേടത്തുവീടാണ് തറവാട്. അച്ഛൻ കണ്ണമല പത്മനാഭപിള്ള ആദ്യം പാർവത്യാരും പിന്നീട് ആഴ്വാഞ്ചേരിമനയ്ക്കലെ കാര്യസ്ഥനുമായിരുന്നു. ശക്തിയെന്നാണ് അമ്മയുടെ പേര്. മലയാളത്തിൽ പല സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളും നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിച്ചതിനുമേൽ കോട്ടയം സി.എം.എസ്. ഹൈസ്കൂളിൽ അധ്യായനം ആരംഭിച്ചു. ഒളശ്ശയിൽ വിഷ്ണുമൂസ്സതിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്കൃതവും ആയുർവേദവും അഭ്യസിച്ചു. ആദ്യം കോട്ടയം ഡിവിഷൻ കച്ചേരിയിലും പിന്നീട് കുറേക്കാലം സ്കൂൾ ഇൻസ്പെക്ടരുടെ ആഫീസിലും ജോലി നോക്കി. ഒടുവിൽ ഒരു മലയാളം മിഡിൽസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്ററായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അക്കാലത്തു കുട്ടൻപിള്ള എന്ന പേരിലാണ് അദ്ദേഹം അധികമായി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. പിന്നീടു പൊതുക്കാര്യങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നതിനുവേണ്ടി ഏറ്റുമാനൂർ മജിസ്ട്രേട്ടു കോടതിയിൽ വക്കീലായി വ്യവഹരിച്ചുതുടങ്ങി. അതോടുകൂടി അന്നു മാന്നാനത്തുനിന്നു പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന നസ്രാണി ദീപികയുടെ പത്രാധിപസമിതിയിൽ ഒരംഗമായും ചേർന്നു. തെങ്ങുമൂട്ടിൽ വറുഗീസ്മാപ്പിള ആ സമിതിയിലെ മറ്റൊരംഗമായിരുന്നു. 1088-ാണ്ടിടയ്ക്കു അവർ അതിനെ ആഴ്ചയിൽ രണ്ടുവീതമാക്കി പ്രചരിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ഏറ്റുമാനൂരിലെ എല്ലാ പൊതുക്കാര്യങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സജീവമായ നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്നു. ഒരു കാലത്തു പ്രശസ്തമായിരുന്ന പുന്നത്തുറ പഞ്ചസാരക്കമ്പനിയുടെ സ്ഥാപകൻ അദ്ദേഹമാണ്. 1117-ാമാണ്ടു ഹൃദയസ്തംഭനംമൂലം മരിച്ചു.

കൃതികൾ

(1) ശ്രീചിത്രോദയമഹാകാവ്യമാണ് ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ കൃതികളിൽ അതിപ്രധാനമായിട്ടുള്ളത്. അത് 1111-ൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. അതു കൂടാതെ (2) അനർഘരാഘവം നാടകം (തർജ്ജമ), (3) നാഗാനന്ദം കാവ്യം, (4) ശ്രീമൂലരാജ വിജയം അഷ്ടോത്തരശതകം, (5) കുമാരനെല്ലൂർ ദേവീസ്തോത്രം, (6) ഹരിണപുരേശ്വര (ഏറ്റുമാനൂർ) സ്തോത്രം, അവ കൂടാതെ ഒരു സംസ്കൃതകൃതിയും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശ്രീചിത്രോദയം അത്യന്തം ദീർഘമായ ഒരു മഹാകാവ്യമാണ്. അതിൽ ആകെ 33 സർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്. ആദ്യകാലംമുതൽക്കുള്ള വഞ്ചിരാജ്യത്തിന്റെ ചരിത്രമാണ് അതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്. 27-ാമത്തെ സർഗ്ഗത്തിലേ ശ്രീചിത്തിരതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ രാജ്യഭരണവൃത്താന്തം ആരംഭിക്കുന്നുള്ളു. സംസ്കൃതത്തിലും ഭാഷയിലും ലുപ്തപ്രചാരങ്ങളായ അനേകം വൃത്തങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഈ കാവ്യത്തിൽ ശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നു. മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

> “പോരിൽജ്ജയിച്ചു വിരുതോടു തിരിച്ചുവന്നു–
> ചേരുന്നതിന്നു പരദേവതമാർ തുണയ്ക്കും
> പോരായ്കയാണു മകനേ! പുറകം മറിഞ്ഞു
> പോരുന്നവന്റെ തറവാടിനതോർത്തുകൊൾക.”

(പ്രഥമസർഗ്ഗം)

> “പ്രാണൻ പോയാൽത്തുമ,മിവിടെ നാം
> ധർമ്മരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി–
> ക്കാണിക്കേണം കളരിവിരുതും ശൗര്യവും ധൈര്യപൂർവം
> ആണത്തത്തോടരികളെയരിഞ്ഞപ്പുറം തള്ളി വഞ്ചി–
> ക്ഷോണീജൈത്രക്കൊടികളുയരെക്കെട്ടുവിൻ!
> കൊട്ടിയാർപ്പിൻ!”

(ത്രയോദശസർഗ്ഗം)

> “ഇവിടെ മഴചുരുങ്ങി; വാപിയൊട്ടൊട്ടുണങ്ങി;
> ദിവി ബഹുപൊടി പൊങ്ങി; ഭാനുമാൻ കൂടി മങ്ങി;
> വിവശതയൊടു തെങ്ങിൻകൂമ്പുപോലും വഴങ്ങി;
> ശിവ! ശിവ! കൃഷി മങ്ങി; കർഷകന്മാർ കുഴങ്ങി.”

(ത്രയസ്ത്രിംശൽസർഗ്ഗം)

7 പന്തളത്തു കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ (1054–1094)

പന്തളത്തു രാജകുടുംബം

പന്തളത്തു രാജകുടുംബത്തിലെ അഞ്ചു പണ്ഡിതന്മാരെക്കുറിച്ചു നാല്പത്തിമൂന്നാമധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ കുടുംബം സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യത്തിനും ശാസ്ത്രാധ്യാപനത്തിനും രണ്ടു ശതവർഷക്കാലത്തോളം കീർത്തിപ്പെട്ടിരുന്നു. 1100-ാമാണ്ടോടുകൂടിയാണ് ആ കീർത്തി അസ്തപ്രായമായിപ്പോയതു്. കൊടുങ്ങല്ലൂരും പന്തളവും ഏകദേശം ആ വിഷയത്തിൽ സമസ്കന്ധങ്ങളായിരുന്നു. അമാനുഷന്മാരായ മൂന്നു മഹാകവികളുടെ ജനനംകൊണ്ടാണ് കൊടുങ്ങല്ലൂർ പ്രശസ്തമായതു്. അത്തരത്തിൽ ഒരു മേന്മ പന്തളത്തിന് അവകാശപ്പെടാവുന്നതല്ലെങ്കിലും ആ കുടുംബത്തിലും ഒരു മഹാകവി ഉണ്ടായി; അദ്ദേഹമാണ് നമ്മുടെ സ്മരണയ്ക്കു ഈ ഘട്ടത്തിൽ വിഷയീഭവിയ്ക്കുന്ന കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ. തർക്കത്തിലും വ്യാകരണത്തിലും ആ കുടുംബത്തിലെ പല അംഗങ്ങളും പാരംഗതത്വം പ്രാപിച്ചിരുന്നു. ഇലത്തൂർ രാമസ്വാമി ശാസ്ത്രികൾ ബാല്യത്തിൽ സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചതു് അവരിലൊരാളുടെ അടുക്കൽനിന്നായിരുന്നു എന്നൊരു മെച്ചവും അതിനു വിശേഷവിധിയായുണ്ടു്. കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ ജീവിതത്തോടു് അനുബന്ധിച്ചു സ്മരിയ്ക്കേണ്ട അവിടത്തെ മറ്റു ചില തമ്പുരാക്കന്മാരെപ്പറ്റിയും ഭൂമികാരൂപത്തിൽ പ്രാസങ്ഗികമായി സ്വല്പം ഉപന്യസിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

8 1 മാളികത്താഴെ ഭരണിനാൾ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ

അദ്ദേഹം 998 കന്നിമാസത്തിൽ ജനിച്ചു. 1058 കന്നിമാസത്തിൽ മരിച്ചു. രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികളുടെ സതീർത്ഥ്യനും സുപ്രസിദ്ധനായ ഒരു ജ്യോത്സ്യനും വൈയാകരണനുമായിരുന്നു. മഹാകവി ജനിച്ചപ്പോൾ “ഈ ശിശു ഒരു കാലത്തു അതിപ്രസിദ്ധനായിത്തീരും” എന്നു ദീർഘദർശനം ചെയ്തതു് ഈ തമ്പുരാനായിരുന്നു.

9 2 വടക്കേക്കൊട്ടാരത്തിൽ തിരുവാതിരനാൾ രാജരാജവർമ്മ വലിയ തമ്പുരാൻ

നീരാഴിക്കെട്ടിൽ പൂരുരുട്ടാതിതിരുനാൾ രാമവർമ്മത്ത മ്പുരാന്റെ അനന്തിരവനായ ഇദ്ദേഹം ഒരു വിശിഷ്ടനായ വൈയാകരണനും കവിയുമായിരുന്നു. (1) ധർമ്മശാസ്ത്ര ശതകം, (2) കൃഷ്ണലീല, (3) ദേവീസ്തോത്രം, (4) ശബരിഗി രീശസ്തോത്രം, (5) പന്തള മഹാദേവശതകം ഇത്യാദി കൃ തികൾ രചിച്ചു.

> "കരധൃതവരകരവാലം പദനതസൗവർഗ്ഗവർഗ്ഗരിപുകാലം
> ശബരഗിരിവിഹൃതിലോലം ഹരിഹരബാലം
> ഭജേഹമനുവേലം."
>
> (ധർമ്മശാസ്ത്ര ശതകം)

> "നിഹതാമരാരിവർഗ്ഗാം നിർദ്ധൂതനമജ്ജനാരിഷഡ്വർഗ്ഗാം.
> കലയേഹം വനദുർഗ്ഗാംകാരുണ്യസുധാർദ്രലോചനോ
> ത്സർഗ്ഗാം."
>
> (ദേവീസ്തോത്രം)

> "പുരന്ദരസഹോദരദ്രുഹിണവജ്രപാണിപ്രഭൃ–
> ത്യമർത്ത്യതതിമൗലിസംശ്രിതപദാരവിന്ദോദരം
> ധരാധരവരാത്മജാസുകൃതഡംബരം ശങ്കരം
> സ്മരാമി ഹരിദംബരം പ്രഥിതപന്തളാധീശ്വരം."
>
> (പന്തളമഹാദേവശതകം)

രാജരാജവർമ്മത്തമ്പുരാൻ 992 മീനത്തിൽ ജനിച്ചു. യഥാകാലം പന്തളത്തെ വലിയ രാജാവായി. 1077-ൽ മരിച്ചു. അദ്ദേഹവും രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികളുടെ സഹപാ ഠിയായിരുന്നു. നമ്മുടെ ചരിത്രനായകന്റെ വ്യാകരണ പഠനത്തിലും കാവ്യരചനാപരിശീലനത്തിലും ഇദ്ദേഹം പ്രത്യേകപ്രതിപത്തി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു.

10 3 തെക്കേക്കൊട്ടിൽ കൊട്ടാരത്തിൽ അത്തം നാൾ ഗോദവർമ്മ വലിയ തമ്പുരാൻ

ഇദ്ദേഹം 1015-ാമാണ്ടു മീനമാസത്തിൽ ജനിച്ചു. വ്യാകരണത്തിൽ അസാമാന്യമായ വൈദുഷ്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്ന ഇൗ പണ്ഡിതനായിരുന്നു കവിയെ ആ ശാസ്ത്രം പഠിപ്പിച്ചതു്. ഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാനും പന്തളത്തെ വലിയ രാജാവായതിനു മേലേ 1086-ൽ യശശ്ശരീരനായുള്ളു. പല സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും ഏട്ടുകൾ ശേഖരിച്ചു പന്തളത്തെ ഗ്രന്ഥഭണ്ഡാഗാരം ഇൗ പണ്ഡിതൻ പരിപുഷ്ടമാക്കി.

ഇനിയും ചിലരെക്കുറിച്ചുകൂടി വഴിയെ പ്രതിപാദിച്ചു കൊള്ളാം.

മഹാകവിയുടെ ജനനം

പന്തളംകൊട്ടാരം വലിയ കോയിക്കലെന്നും കൊച്ചി കോയിക്കലെന്നും രണ്ടു ശാഖകളായി വേർതിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കുടുംബത്തിലെ മൂപ്പസ്ഥാനത്തിനു രണ്ടു ശാഖകൾക്കും വയഃക്രമമനുസരിച്ചു് അവകാശമുണ്ടു്. പിന്നീടു് വലിയകോയിയ്ക്കൽശാഖ തെക്കേടത്തു കോയിക്കലെന്നും വടക്കേടത്തു കോയിക്കലെന്നും രണ്ടുപശാഖകളായിപ്പിരിഞ്ഞു. വടക്കേടത്തായിരുന്നു വിദ്വാന്മാരധികം. നമ്മുടെ കവിയും ആ ഉപശാഖയിലെ ഒരങ്ഗം തന്നെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവായ അശ്വതിനാൾ തമ്പുങ്ഗിത്തമ്പുരാട്ടി തന്റെ രണ്ടു ജ്യേഷ്ഠസാഹോദരിമാരോടുകൂടി ആദ്യകാലത്തു പുത്തൻകോയിക്കൽ കൊട്ടാരത്തിൽ താമസിച്ചു വന്നു. അവിടെ കഥാനായകൻ 1054-ാമാണ്ടു മകരമാസം 10-ാംനു മകയിരം നക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പിന്നീടു് അവർ നെയ്ത്തല്ലൂർക്കോയിക്കലേക്കു താമസം മാറ്റി. മൂത്ത ജ്യേഷ്ഠത്തിക്കു കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാനെന്നും വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാനെന്നും രണ്ടു പുത്രന്മാരും ഇളയ ജ്യേഷ്ഠത്തിക്കു രാമവർമ്മത്തമ്പുരാൻ എന്നൊരു പുത്രനും അതിനുമുമ്പുതന്നെ ജനിച്ചിരുന്നു. തമ്പുങ്ഗിത്തമ്പുരാട്ടി ഒരു നല്ല വിദുഷിയും സാഹിതീരസജ്ഞയുമായിരുന്നു. മഹാകവിയുടെ പിതാവായ പുതുപ്പള്ളി തൃക്കോണമങ്ഗലം ദേശത്തു പെരിഞ്ചേരിയില്ലത്തെ വിഷ്ണു നമ്പൂരിക്കു് ഒരു മന്ത്രവാദി എന്ന നിലയിലായിരുന്നു അധികം പ്രശസ്തി. രണ്ടുപേരും അവരുടെ പുത്രനെ അത്യന്തം ആശാസ്യമായ വിധത്തിൽ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രദ്ധിച്ചുവന്നു. കഥാപുരുഷന്റെ വൈമാത്രേയന്മാരായ രണ്ടു സഹോദരന്മാരെക്കുറിച്ചും ഇവിടെ കുറഞ്ഞൊന്നു പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. രാമവർമ്മത്തമ്പുരാൻ ഒരു നല്ല താർക്കികനും നൃത്തകലാവിദഗ്ദ്ധനുമായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥങ്ങളൊന്നും രചിച്ചതായി അറിവില്ല.

11 4 നെയ്തല്ലൂർക്കോയിക്കൽ മകയിരംനാൾ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ

ഒരു പ്രശസ്തകവിയായ ഇദ്ദേഹം 1021-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികത്തിൽ ജനിക്കുകയും 1065 മകരത്തിൽ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭൂതനാഥോത്ഭവം തുള്ളൽക്കഥയും ആട്ടക്കഥയും ആർദ്രാമഹോത്സവചമ്പുവും (സംസ്കൃതത്തിൽ) രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. താഴെ കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ ചമ്പുവിലുള്ളതാണ്.

“പായാദ്ദിവ്യസ്രവന്തീകുചയുഗളപരി–
ഷ്വങ്ഗസക്താരുണാഭം
നിഹോത്തും നൂനമങ്ഗേ ഘുസൃണമനുദിനം
ലിപ്യതേ യേന ഭസ്മ;
ഗൗരീനിധ്യാനഭീതേർഗ്ഗതജനനിവഹേ
ദത്തദൃഷ്ടിഃപ്രമോദാൽ
സോയം ശ്രീപന്തളേശോ ഹതഗദനിചയോ
നശ്ചിദാനന്ദരൂപഃ.”

“കുര്യാൽ കാസരദൈത്യകർക്കശശിരോ
നിഷ്പേഷണാനർഗ്ഗള–
പ്രോദ്ഗച്ഛദ്രുധിരൗഘകാന്തിനികരൈർബാലാർക്ക
വദ്ഭാസുരം
വിഘ്നധ്വാന്തനിവാരണം വിധിമുഖാമർത്ത്യൗഘനിത്യസ്തുതം
മൃത്സാപാദവിഹാരഗേഹവസതേർദ്ദേവ്യാഃ പദാബ്ജദ്വയം.”

മൃത്സാപാദമെന്നാൽ മണ്ണടി എന്നർത്ഥം. ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു് ഒരു മുക്തകമാണ്.

“ഭഗീരഥകുമാരികാരതിനിരീക്ഷണേർഷ്യാസ്മര–
ന്മഹീധരകിശോരികാപ്രണയകോപശാന്ത്യുത്സുകഃ.
ദശാനനഭുജാബലപ്രചലിതസ്വകീയാചല–
ത്രസത്തദുപഗൂഹനപ്രമുദിതോ ഹരഃ പാതു വഃ.”

12 5 നെയ്തല്ലൂർക്കൊട്ടാരത്തിൽ തൃക്കേട്ടനാൾ വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ

പൂർവോക്തനായ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ കനിഷ്ഠസഹോദരനാണ് ഇദ്ദേഹം. 1033-ാമാണ്ടു മീനമാസത്തിൽ ജനിച്ചു. 1082 തുലാമാസത്തിൽ മരിച്ചു. വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളിലും വിശിഷ്യ ന്യായശാസ്ത്രത്തിലും അഗാധമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുണ്ടായിരുന്നു. കവിയെ തർക്കം അഭ്യസിപ്പിച്ചത് ആ പണ്ഡിതമൂർദ്ധന്യനാണ്. ഇദ്ദേഹം മഹാറാണി സേതുലക്ഷ്മീബായി തിരുമനസ്സിലെ മാതാവായിരുന്ന ആയില്യം നാൾ അമ്മത്തമ്പുരാനെ കാവ്യനാടകങ്ങളും പ്രത്യേകിച്ച നൈഷധവും പഠിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. മാവേലിക്കര സ്പെഷ്യൽസ്കൂളിലെ സംസ്കൃത പണ്ഡിതനായിരുന്നു. രുക്മാങ്ഗദചരിതം കാവ്യം, ബാണയുദ്ധം ചമ്പു എന്നീ രണ്ടു സംസ്കൃതകൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്ഥാനത്യാഗം ചെയ്ത കൊച്ചി മഹാരാജാവിന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ച ഒരു ശ്ലോകമാണ് അടിയിൽ കാണുന്നത്.

> "ദ്വാരേഷു കഞ്ചുകിഗണാസ്സതതം വസന്തി;
> വ്യാപ്താനി കണ്ഡലിചയൈശ്ച നികേതനാനി;
> സൗധാശ്ചകാസതിതരാം ഖലു ഭോഗിവൃന്ദൈ;–
> ശ്ചിത്രം തഥാപ്യഹിഭയം ഭവതോ ന രാജൻ."

അടുത്തത് ഒരു പ്രഭാതവർണ്ണനശ്ലോകമാണ്.

> "വിസൃത്വരദിവാകരപ്രസൃതരശ്മിസമ്മാർജ്ജനീ–
> വിമൃഷ്ടതിമിരോൽകരൈസ്സമമുലൂകലോകാ ഇമേ
> വിശന്തി ഗിരിഗഹ്വരം കലിതവൈരനിര്യാതനൈഃ
> കടുധ്വനിതഭീഷണൈഃ കരടസഞ്ചയൈഃ പീഡിതാഃ."

മഹാകവിയുടെ വിദ്യാഭ്യാസം

കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാനെ സംസ്കൃതത്തിലെ ബാലപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിപ്പിച്ചത് പന്തളത്ത് അച്യുതവാരിയരായിരുന്നു. ശ്രീരാമോദന്തം കാവ്യം മാത്രമേ ആ ഗുരുവിനു പഠിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചുള്ളു. തമ്പുരാന് ഏഴു വയസ്സായപ്പോൾ അദ്ദേഹം മരിച്ചുപോയി. പന്തളത്തെ അവിട്ടംനാൾ രാമവർമ്മത്തമ്പുരാനായിരുന്നു അടുത്ത ഗുരു; അദ്ദേഹം മറ്റൊരു ശാഖയിൽപ്പെട്ട ജ്യേഷ്ഠനായിരുന്നു. ആ ഗുരുഭൂതൻ ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസം, കിരാതാർജ്ജുനീയം. നൈഷധീയചരിതം എന്നീ കാവ്യങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു. ആ കാലങ്ങളിലെല്ലാം മകന്റെ വിദ്യാഭ്യാസകാര്യങ്ങളിൽ മാതാവിന്റെ നിപുണമായ പര്യവേക്ഷണമുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ തമ്പുരാൻ നൈഷധം പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിൽ

> "ആനന്ദജാശ്രുഭിരനസ്രിയമാണമാർഗ്ഗാൻ
> പാക്ശോകനിർഗ്ഗമിതനേത്രപയഃപ്രവാഹാൻ
> ചക്രേ സ ചക്രനിഭചംക്രമണച്ഛലേന
> നീരാജനാം ജനയതാം നിജബാന്ധവാനാം"

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ ശ്രീഹർഷൻ "ആനന്ദജാശ്രുഭിരനസ്രിയ മാണമാർഗ്ഗാൻ" എന്ന് ഏകസമസ്തപദത്തിനുപകരം അതിനെ രണ്ടു പദങ്ങളായി പിരിച്ചു പ്രയോഗിച്ചതു സമീചീനമായോ എന്ന് അമ്മ ചോദിക്കുകയും "ആനന്ദജാശ്രുസമനസ്രിയമാണമാർഗ്ഗാൻ" എന്നു പ്രയോഗിച്ചിരുന്നാൽ ഒന്നുകൂടി ഭംഗിയായിരുന്നേനെ എന്ന് ആ ചോദ്യത്തിനു മകൻ മറുപടി പറഞ്ഞ് ആ മനീഷിണിയെ ആനന്ദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. 14-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ഉപനയനാനന്തരം ശാസ്ത്രപാഠം ആരംഭിച്ചു. തൃക്കേട്ടനാൾ വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ തർക്കവും അത്തംനാൾ ഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാൻ വ്യാകരണവും നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിപ്പിക്കുകയാൽ 21-ാമത്തെ വയസ്സിനകം കഥാനായകൻ ആ രണ്ടു ശാസ്ത്രങ്ങളിലും പ്രകൃഷ്ടമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചു. വിവിധ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിരന്തരമായി സ്വയം പാരായണം ചെയ്തു പല പ്രകാരത്തിൽ ആ പാണ്ഡിത്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പഞ്ചമഹാകാവ്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന് അത്യന്തം ആകർഷകമായിത്തോന്നിയതു മാഘമായിരുന്നു. ഒരു വൈയാകരണഹൃദയത്തെ സർവോപരി ആവർജ്ജിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി അതിനോളം അന്യകാവ്യങ്ങൾക്കില്ലല്ലോ. പശ്ചാൽക്കാലങ്ങളിൽ തമ്പുരാൻ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്ന പ്രശംസനീയമായ പദഘടനാ പാടവത്തിന് ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉപസ്ഥിതിയും ഒരു കാരണമായിത്തീർന്നു.

ബാല്യകാലകവിത

ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ കഥാനായകനു വാഗ്ദേവത വശ്യയായിത്തീർന്നു. പന്ത്രണ്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ നെയ്തല്ലൂർക്കോയിക്കൽ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ മരിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹമുണ്ടാക്കിയതാണ് അടിയിൽ കുറിക്കുന്ന ശ്ലോകം.

> "കവിത്വകീർത്തിപ്രഥമാനദീധിതി–
> ച്ഛടാം കിരൻ കേരളവർമ്മഭൂമിപഃ
> സുധാകരഃ പണ്ഡിതകൈരവാവലീം
> വികാസയന്നസ്തമവാപ; കാ കഥാ?"

14-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ധർമ്മശാസ്ത്രപരമായി ഒരഷ്ടകവും ഒരു ചെറിയ ശ്രീകൃഷ്ണസ്തോത്രവും രചിച്ചു. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകം ശ്രീകൃഷ്ണസ്തോത്രത്തിലുള്ളതാണ്.

> "ലക്ഷ്മീകചോജ്ജ്വലിതകങ്കമപങ്കപാളീ–
> ശോണായമാനവിപുലോരസമഭ്രകാന്തിം
> വന്ദാമഹേ വലനിഷ്ദനമുഖ്യദേവ–
> വൃന്ദാദിവന്ദിതപദം ഭഗവന്തമാദ്യം."

പന്തളത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ യുവാക്കന്മാരായ പല വിദ്വാന്മാരും കവികളും അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അവരെയെല്ലാം കൂട്ടിച്ചേർത്തു തമ്പുരാൻ ഒരു സാഹിത്യസമാജം സ്ഥാപിക്കുകയും അതിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കവിതാവേഗപരീക്ഷയിലും മറ്റും ദൃഢമായ പരിശീലനം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യകാലത്തെ കൃതികൾ സംസ്കൃതത്തിലായിരുന്നു രചിച്ചിരുന്നതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ശബരിമല ശാസ്താവിനെപ്പറ്റി ഒരു കേശാദിപാദവും രാസവിലാസം എന്നൊരു ഭാണവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അക്കാലത്തെ സംസ്കൃതകൃതികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടുന്നുണ്ട്.

ഗൃഹഭരണം

ഗുരുനാഥനായ അവിട്ടംനാൾ രാമവർമ്മത്തമ്പുരാൻ 1076-ൽ മരിച്ചു. നെയ്തല്ലൂർക്കോയിക്കൽ താമസിച്ചുവന്ന താവഴിയിൽ മൂത്ത ജ്യേഷ്ഠനായ വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ മാവേലിക്കര സ്പെഷ്യൽസ്കൂൾ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായി നിയമിക്കപ്പെടുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിനു പന്തളത്തു താമസിക്കുവാൻ സൗകര്യമില്ലാതായിത്തീരുകയും തന്നിമിത്തം അവിടുത്തെ ഭരണം കഥാനായകൻ തന്നെ ആയിടയ്ക്ക് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായി വന്നുകൂടുകയും ചെയ്തു. 1073-ലേ ഭാഷാകവിത കാര്യമായി എഴുതിത്തുടങ്ങിയുള്ളു. ഏതാനും വർഷങ്ങൾകൊണ്ടു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ഒരവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ ആ 'അതി പ്രതിഭാശക്ത'നു ശതപത്രസുഹൃത്തമനായി പ്രകാശിക്കുവാൻ സാധിച്ചു.

കവനകൗമുദി

ചില കൊല്ലങ്ങൾകൂടി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തമ്പുരാനു ഭാഷാകവിതയുടെ ഉന്നമനത്തെ ലക്ഷീകരിച്ചു അശ്രുതപൂർവ്വമായ ഒരു ബൃഹദ്വ്യവസായത്തിൽ ഏർപ്പെടണമെന്നുതോന്നി. അക്കാലത്തു പല വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും പദ്യകാരന്മാർക്കായി കുറേ സ്ഥലം അധികൃതന്മാർ നീക്കിവെച്ചിരുന്നു. എങ്കിലും അത് അവരുടെ ആവശ്യത്തിനു പര്യാപ്തമായിരുന്നില്ല. ആപാദചൂഡം പദ്യമായി-ഗദ്യത്തിന്റെ ഛായപോലും തട്ടാതെ-ഒരു പ്രതിപക്ഷപത്രിക പ്രസിദ്ധീകരിച്ചാലെന്തെന്നു കഥാനായകൻ അന്തരാത്മാവിനോടു ചോദിച്ചു. അനുകൂലമായ മറുപടിയാണ് അവിടെ നിന്നു കിട്ടിയത്. 1080-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 1-ാംനു മുതൽ കവനകൗമുദി എന്ന പേരിൽ ആ പത്രിക ആരംഭിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞാൽക്കഴിഞ്ഞുവല്ലോ. ഒരു ധീരോചിതമായ മഹാസാഹസം തന്നെയായിരുന്നു ആ സദ്യമം. തമ്പുരാന്റെ ഒരു സുഹൃത്തായിരുന്ന കുറൂർ പി.കെ. നാരായണൻനമ്പൂരിയുടെ പ്രസാധകത്വത്തിൽ കായങ്കുളം സുവർണ്ണരത്നപ്രഭ അച്ചുക്കൂടത്തിൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു പന്തളത്തുനിന്നു പ്രചരിപ്പിച്ച ആ പത്രത്തിൽ വർത്തമാനക്കുറിപ്പുകൾ, പുസ്തകനിരൂപണങ്ങൾ എന്നുവേണ്ട, പരസ്യങ്ങൾപോലും പദ്യത്തിൽത്തന്നെ വേണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു.

> "പണമിടപെട്ടൊരെഴുത്തുകളന്നവും തെറ്റാതപേക്ഷയും
> മറ്റും
> അടിയിൽക്കാണും പേർ വച്ചയനിവിടെത്തിച്ചുകൊള്ളണം
> നിയതം."

എന്നായിരുന്നു പ്രസാധകന്റെ നോട്ടീസ്. പരദേവതാപ്രാർത്ഥനയും ഉദ്ദേശവിവരണവുമാണ് താഴെ കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങളിൽ കാണുന്നത്.

> "പുതുതരമഭിലാഷം സാധ്യമാക്കുന്നതിങ്കൽ
> സുരതരുവോടു കപ്പം വാങ്ങുവാൻ കെല്പിയന്നോൻ
> ഹരിഹരസുതനാര്യൻ ഭൂരികാരുണ്യഭൂമാ
> ചിരതരമിഹ കാമം പൂർത്തിയായ്ച്ചേർത്തിടട്ടേ."
> "എന്നും തീയതി മാസത്തിലൊന്നിലും പതിനഞ്ചിലും
> മന്നിൽ പ്രസിദ്ധിചെയ്തിടും മാന്യാ കവനകൗമുദി."

ശബരിമല ശാസ്താവു പന്തളത്തു രാജാക്കന്മാരുടെ കുടുംബപരദേവതയാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പ്രസ്തുതപത്രത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണംകൊണ്ടു കഥാനായകനു ധനസംബന്ധമായി നോക്കുമ്പോൾ നഷ്ടമാണുണ്ടായതെങ്കിലും അതു കേരളത്തിലെ എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരേയും കവികളേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഹൃത്തുക്കളാക്കുന്നതിനും അവരുമായി ലേഖസമ്പർക്കം പുലർത്തുന്നതിനും സഹായിച്ചു. തദ്വാരാ അഖിലകേരള പ്രശസ്തി അദ്ദേഹത്തിന് അതിവേഗത്തിൽ സംസിദ്ധമായി. രണ്ടു കൊല്ലം പന്തളത്തുനിന്നും അതിനടുത്ത കൊല്ലം തൃശ്ശൂർ കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുക്കൂടത്തിൽനിന്നും അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രചരിപ്പിച്ച കൗമുദി നാലാമത്തെ കൊല്ലം മുതൽ മാസികയായി. അഞ്ചാമത്തെ കൊല്ലം സ്വല്പകാലം വീണ്ടും പന്തളത്തു നിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. ആദ്യത്തെ മൂന്നു കൊല്ലവും പത്രാധിപർത്തന്നെയാണ് പ്രായേണ എല്ലാ പങ്ക്തികളും സ്വകൃതികളെക്കൊണ്ടു പൂരിപ്പിച്ചു വന്നത്. അഞ്ചാംസഞ്ചിക ഏഴാമത്തെ ലക്കംമുതൽ സഹൃദയോത്തമനും സതതോത്ഥായിയുമായ പി.വി. കൃഷ്ണവാരിയർ അതിന്റെ പ്രസാധകത്വം ഏറ്റെടുക്കുകയാൽ മലബാറിൽ കോട്ടയ്ക്കൽനിന്ന് 1085 കുംഭം മുതൽ ആ മാസിക പുറപ്പെട്ടു തുടങ്ങി. പ്രാരംഭദശയിലെ ക്ലേശങ്ങൾ അതോടുകൂടി ഒരു മാതിരി നീങ്ങി. തമ്പുരാൻ പിന്നീടും കൗമുദിയുടെ പ്രസാധകത്വം തുടർന്നുകൊണ്ട് ആജീവനാന്തം അതിൽ സ്വകീയങ്ങളായ പല കൃതികളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അറുപതോളം ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ കൗമുദി മാസികയായതിൽപ്പിന്നീട് അതിന്റെ ആവശ്യത്തിലേക്കായി എഴുതി. ആദ്യത്തെ മൂന്നു കൊല്ലങ്ങളിൽ വൃത്താന്തപത്രമായിരുന്ന കാലത്തു ചേർത്തവയും നാലുതിനു മേൽവരും. 1106 കന്നിവരെ അനസ്യൂതമായി സ്വച്ഛന്ദസഞ്ചാരം ചെയ്ത കൗമുദിയുടേയും അതിലെ വാർഷികസഞ്ചികകളുടേയും ആവിർഭാവം ഭാഷാസാഹിത്യത്തെ എത്രമാത്രം പോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പരിച്ഛേദിക്കാവുന്നതല്ല; അത്രമാത്രം മഹത്താണ് തമ്പുരാൻ അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള തദ്വിഷയകമായ സേവനം.

ചില സംഭവങ്ങൾ

1076-ൽ മാതൃഷ്വസ്രേയനായ രാമവർമ്മത്തമ്പുരാൻ മരിച്ചതായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. 1079-ൽ മാതാവും 1080-ൽ പിതാവും അന്തരിച്ചു. 1080-ൽത്തന്നെയാണ് തമ്പുരാൻ ഒട്ടവിൽ കഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോന്റെ കനിഷ്ഠസഹോദരി അമ്മുക്കുട്ടിഅമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തത്. ഒട്ടവും കഥാനായകനും തമ്മിൽ കവനകൗമുദി വഴിക്കു വർദ്ധിച്ച സഹാർദ്ദമാണ് ആ സംബന്ധത്തിന്റെ മുഖ്യകാരണം. 1082 തുലാത്തിൽ വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. ആ കൊല്ലം മീനത്തിൽ ആ തമ്പുരാന്റെ അമ്മയും നിര്യാതയായി. തന്മാത്രശേഷമായി നെയ്തല്ലൂർക്കോയിക്കൽ താമസിക്കുന്നതിനു മഹാകവി ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. 1089-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു തിരുവനന്തപുരം ഗവമെന്റ് ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ ഭാഷാപണ്ഡിതനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അവിടെ കൈതമുക്കെന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു താമസം. അതിനുമുൻപുതന്നെ ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈദുഷ്യത്തെ അഭിനന്ദിക്കുകയും പ്രതിമാസം ഒരു വർഷാശനം വലിയകൊട്ടാരത്തിൽനിന്നു നല്കുകയും രാജകീയവിദ്വത്സദസ്സിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഒരങ്ഗമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. കവിതിലകൻ എന്ന ബിരുദം മറ്റുചിലരോടൊപ്പം മദിരാശിയിൽവച്ചു തീപ്പെട്ട കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സമ്മാനിച്ചു എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. 1094 ഇടവം 24-ാംനു ആ മഹാപുരുഷൻ അത്യന്തം അപ്രതീക്ഷിതമായി കാലയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ തിരോധാനം ചെയ്തു. അക്കാലത്തു ബാംബേപ്പനി എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരുതരം ജ്വരമായിരുന്നു മരണകാരണമായി പരിണമിച്ചത്. ആജീവനാന്തം ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായി കഴിഞ്ഞുകൂടിയ അദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിയ്ക്കുന്ന കാലത്തും എന്നോടുകൂടി വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശിഷ്യനും മഹാവൈയാകരണനുമായ ഉൗവർ നാരായണശാസ്ത്രികളുടെ ശിഷ്യനായി മഹാഭാഷ്യവും അലങ്കാരത്തിൽ ചില ഉല്ലേഖ്യഗ്രന്ഥങ്ങളും വായിച്ചത്. വിദ്യയുടെ ആദാനത്തിലെന്നപോലെ ദാനത്തിലും അദ്ദേഹം സദാ സമുത്സുകനായിരുന്നു. ഒറവങ്കര ശങ്കരൻനമ്പൂരി, വെണ്ണിയസ് ലക്ഷ്മണൻ നമ്പൂരി, ചേപ്പാട്ട് അച്യുതവാരിയർ മുതലായവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരാണ്. മഹാകവിയുടെ അജ്ഞാകാരനും ലേഖകനുമായിരുന്ന പന്തളം പറവേലി രാമൻപിള്ളയ്ക്കും തെല്ലൊരു വ്യുൽപത്തിച്ഛായയും കവിതാനൈപുണ്യവും സംസർഗ്ഗശക്തികൊണ്ടു ലബ്ധമായി.

കൃതികൾ

കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ രചിച്ചിട്ടുള്ള കൃതികൾക്കു സംഖ്യയില്ല. നൂറോളം ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ കൗമുദിയിൽത്തന്നെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംസ്കൃതകൃതികളേയും ഇതിനുമുമ്പു സൂരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1073 മുതൽ ഭാഷാകൃതികൾ രചിച്ചുവെങ്കിലും 1080-ൽ കവനകൗമുദി പുറപ്പെടുവിച്ച കാലം മുതല്ലാണ് ആ വ്യവസായത്തിൽ നിരന്തരവ്യാപൃതനായത്. പതിനഞ്ചുകൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇതുവരെ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കുവാൻ സാധിച്ച അദ്ദേഹത്തിനു സമകാലികന്മാരിൽ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനെ മാത്രമേ തനിക്കു മുന്നിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കേണ്ടതായി കാണുന്നുള്ളു. (1) സുംഭനിസുംഭവധം മണിപ്രവാളം, (2) ഭുജങ്ഗസന്ദേശം, (3) വഞ്ചീശശതകം (1085), ഭാഗീരഥി വഞ്ചിപ്പാട്ട്, (5) രുക്മാങ്ഗദചരിതം മഹാകാവ്യം (1089), (6) മാർത്താണ്ഡദേവോദയം (1099), (7) സൂക്തിമാല (1090), (8) കഥാകൗമുദി (1099), (9) വിജയോദയം കാവ്യം (2090), (10) വേണീസംഹാരം നാടകം (1092), (11) ശ്രീമൂലരാജവിജയം ഓട്ടൻതുള്ളൽ (1092), (12) ശബരിമലയാത്ര, (13) ശ്രീമൂലപ്രകാശിക (1093), (14) ഭാഷാദ്ഭുതവാക്യം വ്യായോഗം (1094) എന്നീ കൃതികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഓരോന്നിനും അടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുള്ള ആണ്ടുകൾ പ്രസിദ്ധീകരണകാലത്തെയല്ലാതെ നിർമ്മാണകാലത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഇവകൂടാതെ (15) മുദ്രാരാക്ഷസം നാടകവും, (16) കരന്ധമോപാഖ്യാനം എന്ന പേരിൽ ഒരു കിളിപ്പാട്ടും അദ്ദേഹം രചിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ആ കൃതികൾ പൂർത്തിയാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. മുദ്രാരാക്ഷസം നാലങ്കത്തോളം തർജ്ജമചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കരന്ധമോപാഖ്യാനം ആരംഭിച്ചതേയുള്ളു. അതിപ്രധാനങ്ങളായ കൃതികൾ രുക്മാങ്ഗദചരിതം മഹാകാവ്യവും വിജയോദയം കാവ്യവും ഭാഷാവേണീസംഹാരം നാടകവുമാണ്. കഥാകൗമുദിയിലെ സഭദ്രനിര്യാണം, ഭീമപ്രഭാവം, ഊർമ്മിള എന്നീ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും ആകൃതികൊണ്ടല്ലെങ്കിലും പ്രകൃതികൊണ്ട് അവയ്ക്കു തുല്യമായി പരിലസിക്കുന്നു. പതിനഞ്ചോളം ക്ഷുദ്രകവിതകളും തമ്പുരാൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയെല്ലാം ഓരോ പ്രകാരത്തിൽ രമണീയങ്ങളാണ്. ആ പരിപാടിയനുസരിച്ച് അത്ര വളരെ കവിതകൾ കണ്ടൂർ മാത്രമേ എഴുതീട്ടുള്ളു.

കവനശൈലി

ഈ കൃതികളെക്കുറിച്ച് ഉപന്യസിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി തമ്പുരാന്റെ കവനശൈലിയെപ്പറ്റി അല്പം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനുമായി പല പ്രകാരത്തിലും സാമ്യമുണ്ടായിരുന്നു; ആ അന്യാദൃശമായ സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യം, ആ വീരരൗദ്രരസങ്ങൾ വർണ്ണിക്കുന്നതിനുള്ള വിശേഷസാദൃശ്യം, ആ നിരങ്കശമായ ദ്രുതകവനവൈഭവം, ആ അതുൽക്കടമായ ഭാഷാപോഷണവ്യഗ്രത ഈ ഉപാധികൾ രണ്ടുപേരും തുല്യങ്ങളാണ്. അർത്ഥചമൽക്കാരത്തോടൊപ്പംതന്നെ ശബ്ദസൗന്ദര്യം കവികൾ പാലിക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ള മതവും അവർ രണ്ടുപേർക്കും ഉണ്ടായിരുന്നു. കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ ഏതദ്വിഷയകമായ ആശയം അധോലിഖിതമായ പദ്യത്തിൽനിന്നു വെളിപ്പെടുന്നതാണ്.

> "ഉള്ളിൽപ്പരം ഗുണമിയന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം
> കൊള്ളില്ല, കാന്തി പുറമേ ലവവും പെടാഞ്ഞാൽ
> തുള്ളിക്കുമാമ കലരാതെ ശമാദിചേരും
> പുള്ളിക്കുരങ്ങിമിഴി കൗതുകമാർക്കമേകാ."

കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റേതോളം ലളിതമല്ല കഥാനായകന്റെ ശൈലി; പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗംഭീരമായ ശബ്ദപ്രവാഹം തനിക്ക് അഭിമതമായ പ്രകടനത്തിന് ഒന്നുകൂടി ഉപകാരപ്രദമായിരുന്നു എന്നു ചില അവസരങ്ങളിൽ തോന്നിപ്പോകും. രണ്ടുപേരും നിരവധി സജീവമായ ശബ്ദങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ കഥാനായകനെപ്പോലെ സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങൾകൊണ്ടല്ല ഭാഷാശബ്ദങ്ങൾകൊണ്ടാണ് വിവക്ഷിതാത്ഥപ്രതിപാദനം സാധിച്ചിരുന്നത് എന്നൊരു മെച്ചം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. ഫലിതത്തിലും വിജയം അദ്ദേഹത്തിനു തന്നെയാണ്. ഏതായാലും കാവ്യസരണിയിൽ ആ മഹാകവിമൂർദ്ധന്യന്റെ കനിഷ്ഠസഹോദരനായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നതിനു വേണ്ട യോഗ്യത കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാനുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിൽ അപാകമില്ല. സ്വഭാവനൈർമ്മല്യത്തിലും രണ്ടുപേരും സമശീർഷന്മാരായിരുന്നു. രണ്ടുപേർക്കും സ്വന്തം കൈയ്യുടു വേഗമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുകൂടി പറയേണ്ടതാണ്.

ആദ്യകാലകൃതികൾ: സുംഭനിസുംഭവധവും ഭുജംഗസന്ദേശവും

ഇവ രണ്ടും 1073-ാമാണ്ടിടയ്ക്ക് എഴുതിയ കൃതികളാണ്. തമ്പുരാൻ ഇവയ്ക്കു സ്വാരസ്യം പോരെന്നു വെച്ച് അച്ചടിപ്പിച്ചില്ല. പന്തളത്തുകാരനായ ഒരു യുവാവു വൈക്കത്തു ക്ഷേത്രത്തിൽ ഭജനം ചെയ്യുമ്പോൾ ശിവഭൂഷണമായ ഭുജങ്ഗത്തെ കാണുകയും അതിനെ വിരഹാർത്തയായി സ്വദേശത്തു താമസിക്കുന്ന തന്റെ പ്രിയതമയുടെ വസതിയിലേക്കു ഒരു സന്ദേശവാഹകനാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ മയൂരസന്ദേശത്തെ കവി ധാരാളമായി ഉപജീവിച്ചിട്ടുണ്ട്. രണ്ടു കൃതികളിൽനിന്നും ഓരോ ശ്ലോകങ്ങൾ പകർത്തിക്കാണിക്കാം.

> "വരനാരിമൗലിമണി തന്റെ ചാരവാം
> കരതാരിലുള്ള കനകകാങ്ഗദാദിയും
> പുരകാന്തിചേർന്ന രുചിരാംബരാദിയും
> വിരുതർക്കമോർക്കിലുരചെയ്യുവാൻ പണി."
>
> (സുംഭനിസുംഭവധം)

> "മുമ്പിൽപ്പോകുന്നൊരു രുചിരമാം
> ബോട്ടിനോടൊത്തിടാനായ്
> പിൻപേ പോകും കരബലമെഴും ബോട്ടുകാരൊട്ടനേകം
> അൻപിൽത്തങ്ങളനെ തെരുതെരെച്ചാണ്ടിടും
> തോയമധ്യേ
> തുമ്പില്ലാതുള്ളവരുമൊരുവൻ താഴെ വീഴുന്നതല്ല."
>
> (ഭുജംഗസന്ദേശം)

കവനകൗമുദിയിലെ മുഖലേഖനങ്ങൾ

കവനകൌമുദിയിൽ തമ്പുരാൻ ആദ്യകാലത്തെഴുതിവന്ന മുഖലേഖനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഒരു ധീരനായ ദേശാഭിമാനിയും സ്ഥിരചിത്തനായ പ്രജാക്ഷേമകാംക്ഷിയുമായി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിയ്ക്കുന്നു. താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെപ്പറ്റിയുള്ളതാണ്.

> "മെച്ചംകൂടുന്ന കച്ചേരികളുടെ നടുവിൽച്ചെന്നു കാൽവെച്ചു
> കാൽമേൽ–
> പ്പച്ചപ്പേക്കുത്തു കാട്ടിച്ചിലതു
> 'കുമ്പശ'പ്പേശിയാൽത്തന്നെ
> പോരാ;
> പിച്ചക്കാരനുമിയുള്ളവനടിമപെടാനുള്ളവൻ
> തന്നെയെന്നോർ–
> ത്തുച്ചത്തിൽക്ക്യുവർഗ്ഗങ്ങളെയുടനടനേ തീക്കണം
> തർക്കമെന്യേ."

വിദേശീയരായ മന്ത്രിമാർ തിരുവിതാംകൂറിനു വേണ്ടെന്നായിരുന്നു തമ്പുരാന്റെ പക്ഷം.

> "ഇന്നാട്ടു കാത്തുകൊൾവാനിന്നാരും
> നാട്ടുകാരിലില്ലാഞ്ഞോ
> അന്യായമന്യദേശാദ്യന്യംഹ്വാനം ദിവാൻജിപദവിക്കായ്?'

എന്ന് അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നു. രാജധർമ്മത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായമെന്തെന്നുകൂടി നോക്കാം.

> "ഇവനിഹ പരമെന്റെ സേവ,നെല്ലാ–
> മിവനു കൊടുക്കണ,മേല്ലണം പ്രമോദം
> അവനവമിവനൊത്തപോലെയാവാ–
> മിവ നിനവാ ക്ഷിതിപന്നു യോഗ്യമല്ല.'
>
> "ധ്വരയുടെ വരവെത്ര കേമമാക്കി?
> പരമിതിലെത്ര പണം തൂണികരിച്ചു?
> പുരമതിലുകളൊക്കെ വെള്ളയിട്ടു?
> സ്ഥിരമിതുകൊണ്ടു മഹത്വമെന്തു കിട്ടീ?"

അക്കാലത്തെ സ്ഥിതിക്കും പ്രത്യേകിച്ചു തമ്പുരാന്റെ നിലയ്ക്കും അത്തരത്തിലുള്ള ആശയ പ്രകടനങ്ങൾ വിപ്ലവാത്മകങ്ങളായിരുന്നു എന്നുപോലും സമർത്ഥിക്കാവുന്നതാണ്".

രാജപ്രശസ്തികൾ

വഞ്ചീശശതകം, ശ്രീമൂലരാജവിജയം, ശ്രീമൂലപ്രകാശിക ഇവ ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ അപദാനങ്ങളെ പ്രകീർത്തനം ചെയ്യുന്ന മൂന്നു കൃതികളാണ്. 1085-ൽ രചിച്ച വഞ്ചീശശതകത്തിൽ തമ്പുരാന്റെ സകലകവനസിദ്ധികളും അവയുടെ സമ്പൂർണ്ണരൂപത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നു.

> "ദിലീപമാന്ധാതൃഭഗീരഥാദ്യരാം
> കലീനരാജന്യരൊടൊപ്പമെപ്പൊഴും
> സലീലമിക്ഷോണി ഭരിച്ചു കംസഭി –
> ന്നിലീനചിത്തൻ നൃവരൻ ജയിക്കണം."
>
> "സമുചിതവഞ്ചിധരാതലസമുദിതസൽപൂർണ്ണ
> പുണ്യപരിണതിയോ?
> സമുദഞ്ചിതഭുജനതാസമുദയസൗഭാഗ്യഭാഗ്യകന്ദളമോ?"

ഈ ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രസ്തുത കൃതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ജയദേവകവിയുടെ ചന്ദ്രാലോകത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള നൂറലങ്കാരങ്ങൾക്കും കാരികാരൂപത്തിൽ ലക്ഷണം കാണിച്ച് അവയ്ക്ക് ഓരോന്നിനും ശ്രീമൂലകമഹാരാജപരമായ ലക്ഷ്യം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയാണ കവി ശ്രീമൂലപ്രകാശികയിൽ അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള കൃത്യം.ഒരുദാഹരണം കാണിക്കാം. ഉല്ലേഖം:

> "ഉല്ലേഖം പലമട്ടായിച്ചൊന്നിനെപ്പലർ കാണ്മതും
> വിഷയത്തിന്റെ ഭേദത്താൽ പലതെന്നേകനോർപ്പതും"
>
> (ലക്ഷണം)
>
> "ശ്രീമൂലനൃപാലനെ ശ്രിതജനം ശ്രീകാന്തനെന്നും ബുധ–
> സ്തോമം സ്വർദ്രുമമെന്നു,മന്യരുമതാർച്ചിസ്സെന്നു
> മോർക്കുന്നതേ;
> ഓമൽക്കീർത്തിയിലർജ്ജുനൻ ഗുരു
> ഗഭീരാലാപകാലത്തിലുൾ–
> ക്കാമം ചേർപ്പൊരു ദർമ്മരാജ്യഭൂതിയിൽ
> ധർമ്മാത്മഭൂവിമ്മഹാൻ"

മാർത്താണ്ഡദേവോദയവും സൂക്തിമാലയും

മഹാനുഭാവനായ വീരമാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ ചരിത്രത്തെ ചുരുക്കത്തിൽ വർണ്ണിക്കുന്ന ഒരു കൃതിയാണ് മാർത്താണ്ഡദേവോദയം. അതിൽ ഇന്ദ്രവജ്രാവൃത്തത്തിൽ 127 ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. സൂക്തിമാല ചില ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ സമുച്ചയമാണ്. ശരൽക്കാലത്തിലെ പുഴ, പ്രഭാതവായു, വർഷാകാലത്തിലെ നദി. ഇത്തരത്തിൽ വർണ്ണനാത്മകങ്ങളായ കൃതികളാണ് അവയിലധികവും. അതിൽനിന്നു രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

> "ദ്രുതഗതി കലുഷസ്വഭാവമാത്താ–
> ശ്രിതതടമദ്രുമമെന്നിതൊക്കെയും നീ
> ധൃതതരമകലെക്കളഞ്ഞതത്രേ
> ചിതമിയലും നദി! സൽപ്രസാദഹേതു."
>
> (ശരൽക്കാലത്തിലെ പുഴ)
>
> "സുരഭിലസുമജാലസന്ധ്യൂളീ–
> സുരധുനിയിൽസ്സുഖമജ്ജനം നടത്തി
> സരസിരുഹപരാഗഭൂതി ചാർത്തി–
> സ്സുരഭസമിങ്ങണയുന്നു കാല്യവാതം." (പ്രഭാതവായു)

കഥാകൗമുദി

അതിവിശിഷ്ടമായ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യസമാഹാരമാണ് കഥാകൗമുദി എന്നു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. അതിൽ മുൻപു നിർദ്ദേശിച്ച മൂന്നു കൃതികൾക്കുപുറമേ ഒരു പുരാവൃത്തം, ചേലപ്പറമ്പ്, പുരുഷസ്യ ഭാഗ്യം എന്നീ കൃതികൾകൂടി അടങ്ങുന്നു. തമ്പുരാന്റെ ഭാവാവിഷ്കരണശക്തി ഇവയിലും അപ്രത്യക്ഷമല്ല. അഭിമന്യുവിന്റെ യുദ്ധവൈദഗ്ദ്ധ്യമാണ് സൗഭദ്രനിര്യാണത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം. ലക്ഷ്മണന്റെ പത്നിയായ ഊർമ്മിളയുടെ വ്യക്തിമാഹാത്മ്യത്തെ സമഞ്ജസമായ ഭാവനകൊണ്ടു മഹാകവി തികച്ചും അറിയുകയും ചമൽക്കാരകാരിയായ വർണ്ണനംകൊണ്ടു നമ്മെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. രൗദ്രരസപ്രധാനമായ ഒരു ഖണ്ഡകൃതിയാണ് ഭാരതയുദ്ധത്തിൽ ഭീമനും ദുശ്ശാസനനും തമ്മിൽ നടന്ന മല്ലയുദ്ധത്തെ വിവരിക്കുന്ന ഭീമപ്രഭാവം. ആ കൃതിക്കു ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ശാശ്വതമായ പ്രതിഷ്ഠയുറപ്പാക്കുകയുണ്ട്. ഭുജംഗപ്രയാത വൃത്തത്തിൽ അതുപോലെ ഒരു മല്ലയുദ്ധം കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനും പാണ്ഡവോദയം മഹാകാവ്യത്തിൽ ചിത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. രണ്ടും ഒന്നുപോലെ ആകർഷകമായാണ് എനിക്കു തോന്നീട്ടുള്ളത്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഈ മൂന്നു കൃതികളിൽ നിന്നും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

> "ചട്ടറ്റ ഫല്ഗുനശരങ്ങൾ തറയ്ക്കുകൊണ്ടു
> വട്ടംകറങ്ങി നിപതിക്കുമിഭവ്രജത്താൽ
> പെട്ടെന്നു മറ്റു പല ജീവികളും പതിച്ചു
> ഘട്ടത്തിലന്നുകടർക്കു കുഴപ്പമായി.
>
> കൂർത്തുള്ള ഫല്ഗുനസുതോഗ്രശരപ്രകാണ്ഡം
> കോർത്തുള്ളിലുള്ള കടൽമാല വെളിക്കു ചാടി
> പേർത്തും പിടയ്ക്കുമതിഭീഷണവങ്ങൾ ഭീതി
> ചേർത്തുൽക്കടാമവിടത്തിൽ നിരന്നിതപ്പോൾ.
>
> (സൗഭദ്രനിര്യാണം)
>
> "രാമായണത്തിലൊരു നായികയാക്കിടേണ്ടും
> ശ്രീമാന്യയായ് വിലസുമൂർമ്മിളയെ പ്രകാമം
> ധീമാൻ മുനിപ്രവരനാദികവിന്ദ്രനെന്തേ
> സാമാന്യരീതിയിലുമേതുമുരച്ചിടാഞ്ഞു?
>
> "കാന്താരസീമ്നി ഗതനാം കണവന്റെ കഞ്ജ–
> കാന്താനനത്തെ നിരുപിച്ചു നിതാന്തതാപാൽ
> താന്താശയത്തൊടെട്ടൂർമ്മിള വിരഹതി
> താൻ താദൃശാർത്തിഭരമേറ്റു സഹിച്ചുവല്ലോ. "
>
> "കല്യാണവേളയിലൊരിക്കൽ വെളിക്കു കാട്ടി–
> ക്കല്യാശയൻ കവി മറയ്ക്കിലുമില്ല ദോഷം
> കല്യാണഗാത്രികളണിഞ്ഞിടുമിന്ദ്രനീല–
> ക്കല്ലായൊരൂർമ്മിളയെയാത്മനാദരിക്കാം. (ഊർമ്മിള)
>
> "ചൊടിച്ചുഗ്രമാം കണ്ണു തിണ്ണെന്നുരുട്ടി–
> ത്തടിച്ചുള്ള കൈയിൽഗ്ഗദാദണ്ഡമേന്തി
> പിടിച്ചുക്കുട്ടന്നൊരാട്ടായി പല്ലും
> കടിച്ചാശു ഭീമൻ രണാഗ്രത്തിലെത്തി.
>
> ഉടുത്തുള്ള പട്ടൊന്നു മേല്പ്പോട്ടുകുത്തി–
> ത്തിട്ടുക്കെന്നരക്കെട്ടു ദൃഢം മുറുക്കി
> മിടുക്കോടിടക്കെ മടക്കിട്ടു മുട്ടിൽ–
> ക്കടുക്കുന്ന കോപത്തൊടാടൊന്നാഞ്ഞടിച്ച്"

എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഭീമപ്രഭാവത്തിലെ ഓരോ ശ്ലോകവും പുളകപ്രദമാണ്. ഒരു ശ്ലോകം കൂടി പകർത്തിക്കാണിക്കാം.

> "ഇരമ്പിക്കയർത്തോറു ഉങ്ഗസ്യനോദ്യ–
> ത്തരങ്ഗങ്ങളാം രണ്ടു സിന്ധുക്കൾ പോലെ
> പരം ഘോരഘോരാട്ടഹാസങ്ങളാൽ ഭീ–
> ഭരം ചേർത്തെതിർത്താരമിത്രാർത്തിദന്മാർ.

ഭാഗീരഥി

കവിക്കു കല്പിതമായ ഏതെങ്കിലും വൃത്തത്തെ അധികരിച്ചു ഭാവിഡ വൃത്തത്തിൽ ഒരു കാവ്യമുണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്ന് ഒരു സുഹൃത്തു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കി. ആ പരീക്ഷയിൽ പ്രശംസനീയമായ വിജയം ഭാഗീരഥി എന്ന വഞ്ചിപ്പാട്ട് എഴുതി അദ്ദേഹം നേടി. എങ്കിലും സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളില്ലുള്ളിടത്തോളം സ്വാധീനത ഭാഷാവൃത്തങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന് അക്കാലത്തു ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ചില വരികൾ പകർത്താം.

> "കാളകൂടം കടിക്കുന്ന കാള തന്നിൽച്ചരിക്കുന്ന
> കാളിക്കുളികളോടൊത്തു കേളിയാടുന്ന,
> പത്തിനീട്ടും പാമ്പുകളും വൃത്തി കെട്ടോരസ്ഥികളും
> മുത്തണിമാലകളാക്കിയൊത്തിണക്കുന്ന.
> കടുവാത്തോലുടുക്കുന്ന ചുട്ട ചാമ്പലണിയുന്ന
> കടുപാറപ്പുറമേറിക്കിടന്നീടുന്ന.
> ഭിക്ഷ തെണ്ടിനടക്കുമത്രുക്ഷനെ നീ വരിപ്പാനോ
> ഇക്ഷിതിയിൽത്തപം ചെയ്തുതിക്ഷണേ സാവേറി?
> മതിമുഖി! നിന്റെ മോഹമതിരസമെന്നേ വേണ്ടു
> മതി കെട്ടുള്ളൊരിത്തൊഴിൽ മതിയാക്കേണം.
> വട്ടതന്റെ വടിവായിപ്പടവായിഷ്ടനഭേവം
> തടവറ്റു വദിച്ചപ്പോൾത്തടില്ലതാങ്ഗി
> പല്ലിറുമ്മിപ്പാർവതിയും ചില്ലിയല്ലം ചളിച്ചുടൻ
> മല്ലടിച്ചവിട്ടു നോട്ടമല്ലൽ നീക്കട്ടേ."

രുക്മാംഗദചരിതം

ഇനി നമുക്കു തമ്പുരാന്റെ രുക്മാംഗദചരിതം മഹാകാവ്യത്തിലേക്കു കടക്കാം. 1088-ലാണ് അതു മുദ്രിതമായത്. എങ്കിലും 1083-ൽത്തന്നെ എഴുതിത്തീർന്നിരുന്നു. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ മാഘം എന്നാണ് അതിനെ ഭാവുകന്മാർ വാഴ്ത്താറുള്ളത്. ആ ശബ്ദധാടി, ആ പാണ്ഡിത്യപ്രകർഷം ഇവ രണ്ടു കാവ്യങ്ങളിലും കാണാം. രണ്ടിലേയും ആറാം സർഗ്ഗം യമകഭൂഷിതമാണ്. മാഘം പത്തൊൻപതാം സർഗ്ഗം പോലെ രുക്മാംഗദചരിതം പതിനൊന്നാം സർഗ്ഗവും ചിത്രശ്ലോകജടിലമായിരിക്കുന്നു. ഭാഷാകാവ്യങ്ങളിൽ ശബ്ദചിത്രണത്തിനു രുക്മാംഗദചരിതം തന്നെയാണ് പ്രഥമസ്ഥാനം അർഹിക്കുന്നത്.

> "മന്ദരാഗത കൈവിട്ടു മന്ദരാഗതടം നൃപൻ
> കന്ദരാഗതധാതു ശ്രീകന്ദരാഗമണഞ്ഞുതേ"

എന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടാണ് ആ സർഗ്ഗം ആരംഭിക്കുന്നത്. ഈ വിദ്യയിൽ കവി എത്രമാത്രം അക്ലിഷ്ടകർമ്മാവാണെന്ന് ഓരോ ശ്ലോകവും വായിച്ചാലേ ബോധ്യമാകയുള്ളു. "പദങ്ങളെക്കൊണ്ടു പന്താടുന്ന പന്തളം" എന്ന പ്രശസ്തി മഹാകവി സമ്പാദിച്ചതു പ്രസ്തുതകാവ്യത്തിന്റെ നിർമ്മിതിനിമിത്തമാകുന്നു. വ്യുൽപിത്സുക്കൾക്കു രുക്മാംഗദചരിതത്തോളം പ്രയോജകീഭവിക്കുന്ന മറ്റൊരു മഹാകാവ്യം ഭാഷയിലില്ല. ആകെ പത്തൊൻപതു സർഗ്ഗങ്ങൾ അന്തർഭവിക്കുന്നു. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ കാണണ്ടേ?

> "മാനത്തൽ തേട്ടമലസാക്ഷികളിൽക്കവിഞ്ഞ
> മാനത്തെ വേരൊടു പിടുങ്ങിയെടുത്തിടാനായ്
> മാനത്തിൽ വന്നയന്മിന്നു തദാ നഭസ്സാ–
> മാനത്തലയ്ക്കു പതിയുന്നൊരു പൊട്ടുപോലായ്."
>
> (അഞ്ചാംസർഗ്ഗം)
>
> "വദനമിതു സുധാംശുതന്നെ; ശോഭാ–
> സദനമിതിൽസ്സുധ ഹന്ത! ദന്തചേലം;
> അദനമിതു കഴിക്കിലമ്മനോജ്ഞ–
> കദനമൊരല്പവുമാർക്കമേല്ലയില്ല. " (പന്ത്രണ്ടാം സർഗ്ഗം)
>
> "അപാപനാം പുത്രനെ വാദകത്തിൽ
> നൃപാലനാക്കേണ്ടവനാകമീ ഞാൻ
> കൃപാലവം വിട്ടു തദീയകണ്ഠ–
> വിപാടനത്തിനു തുനിഞ്ഞിടുന്നു.
>
> പവിത്രഗാത്രൻ സുതനോ മമാസി–
> പവിക്കു ലാക്കായ് സ്ഥിതിചെയ്യ് വതിപ്പോൾ?
> ഭുവി പ്രഭോ! മാധവ! ഭക്തരായാൽ
> ഭവിച്ചിടേണ്ടും സ്ഥിതിയേവമെന്നോ?" (പത്തൊൻപതാം സർഗ്ഗം)

വിജയോദയം

വിജയോദയം എട്ടു സർഗ്ഗത്തിലുള്ള ഒരു കാവ്യമാണ്. കിരാതാർജ്ജുനീയോപാഖ്യാനമാണ് പ്രതിപാദ്യം. ആ കാവ്യം ഏററവും മനോമോഹനമായിട്ടുണ്ട്. അടിയിൽ ചേർക്കുന്ന കിരാതഭർത്സനത്തിലെ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക.

> "കാചം മണിപ്രകരമോടിടചേർന്നപോലെ
> വാചംയമാദിമുനികൾക്കിടയിൽക്കൂട്ടപ്പം
> നീ ചഞ്ചലത്വമിയലാതെ കടന്നിവണ്ണം
> നീചപ്രവൃത്തി തുടരുന്നതു നീതിയാമോ?
>
> പന്നിക്കിയന്നിടുമിറച്ചി ഭജിച്ചിടാനാ–
> ണിന്നിച്ചയെങ്കിലതു വേണ്ടതു ഞങ്ങൾ നല്കാം;
> മുന്നിട്ടു പാഞ്ഞിടുമരണ്യമൃഗത്തെയേവം
> കൊന്നിട്ടിടേണ്ട കഹനാമുനിവേഷനാം നീ.
>
> സർവാല്പജീവിവനജന്തുവിഹിംസചെയ്തു
> ഗർവാഭിവേശമിയലും ഖലവൃത്തിയാം നീ
> ദുർവാശി പൂണ്ടു സമരത്തിനു നമ്മൊടേറ്റാൽ
> സ്വർവാരഭാമിനിയൊരുത്തി കൃതാർത്ഥയാകും.

രൂപകങ്ങൾ

തമ്പുരാന്റെ വേണീസംഹാരം നാടകം കേരളവ്യാസന്റെ ആശ്ചര്യചൂഡാമണിയും മറ്റും പോലെ ഒന്നാംകിടയിൽ നില്ക്കുന്ന ഒരു തർജ്ജമയാണ്. വേണീസംഹാരം അദ്ദേഹത്തിനു മുൻപു കിളിമാനൂർ കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ എന്നൊരു പണ്ഡിതൻ വിവർത്തനം ചെയ്തു വിദ്യാവിനോദിനിമാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനു യാതൊരു വിധത്തിലുള്ള ഗുണവുമില്ല. അദ്ദേഹം 1031 കർക്കടകത്തിൽ ജനിച്ചു; 1074 കക്കടകത്തിൽ മരിച്ചു. ഭട്ടനാരായണമഹാകവിയുടെ പ്രൗഢോദാരങ്ങളായ പദ്യഗർജ്ജനങ്ങളെ അതേ നിലയിൽ ഭാഷയിൽ പരാവർത്തനം ചെയ്യണമെങ്കിൽ വീരരൗദ്രരസങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ വിശേഷപാടവം സംസിദ്ധമായ ഒരു കവികേസരിക്കല്ലാതെ കഴിയുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുതനാടകവും അതിനുമേൽ മുദ്രാരാക്ഷസവും തർജ്ജമചെയ്യണമെന്നു തമ്പുരാനോടു ഞാൻ അപേക്ഷിച്ചത്. തമ്പുരാനല്ലാതെ അതിനുവേണ്ട ശക്തി തർജ്ജമ ചെയ്യുന്ന കാലത്തു മറ്റാർക്കും ഇല്ലെന്നായിരുന്നു എന്റെ ബോധം. മഹാകവി പ്രതീക്ഷയിൽക്കവിഞ്ഞ് ആ കൃത്യനിർവഹണത്തിൽ വിജയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

> "ശസ്ത്രത്തെശ്ശരനാമെൻജനകനിനിയെടുക്കില്ല
> നന്നെന്നുരച്ചി–
> ട്ടത്രസ്തൻ നിർവിശങ്കം കരമിഹ ഗുരുവിൻ
> മൗലിയിൽച്ചേർത്തനേരം
> വിശ്വത്തിൽപ്പാർത്ഥപാഞ്ചാലകനിഖിലചമൂ
> മർദ്ദിയായ്ച്ചാപഭൃത്താ–
> മശ്വത്ഥാമാവു വാഴുന്നൊരു കഥ
> വഴിപോലുള്ളിലോർത്തില്ലയോ
> നീ?"
>
> "നാളെക്കാലത്തു കൈയിൽപ്പെട്ടുമൊരു ഗദയാലൂരു
> തട്ടിത്തകർത്തി–
> ട്ടാളെല്ലാം നോക്കി നില്ക്കെക്കിനത കലരും
> നിൻശിരസ്സിൽച്ചവിട്ടി
> ചാലേ നീ മുൻപരാകം സഹജരുടെ കട്ടഞ്ചോരയാം
> ചന്ദനത്താൽ–
> ക്കോലം കാണാതെ കേശംമുതലടിവരെയും
> ധാടിയിൽപ്പൂശുവൻ ഞാൻ."

ഭാസന്റേതെന്നു ചിലർ ഊഹിക്കുന്ന ദൂതവാക്യവ്യായോഗം ചെറുതെങ്കിലും അതിന്റെ വിവർത്തനവും നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഒരു ശ്ലോകം എടുത്തു കാണിക്കാം.

> "പോരാടിടിലുമസ്സമീരഭഗവാൻ ഭീമസ്വരൂപത്തൊടും
> പേരാളം വനമാലി പാർത്ഥവടിവായ്
> നേരിട്ടെതിർത്തീടിലും
> ക്രൂരാഭാഷണദക്ഷ! നിന്റെ മൊഴി കേട്ടീ ഞങ്ങൾ
> വീര്യത്തിനാൽ
> നേരായ്ക്കാപ്പൊരു താതരാജ്യമതിലങ്ങേകാ തൃണം
> കൂടിയും."

മുദ്രാരാക്ഷസം

അപൂർണ്ണവും അപ്രകാശിതവുമായ ഈ കൃതിയിൽ നിന്നു കൂടി ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കട്ടേ.

> "ആദ്യത്തിൽത്താൻ തുടർന്നും ക്രിയ ചെറുതുമതിൽ–
> പ്പിന്നെയും വിസ്തരിപ്പാ–
> നോർത്തുൾച്ചേർന്നുള്ള ബീജോത്തരഫലമൊളിവായ്–
> ക്കാട്ടിയും തദ്വിമർശം
> ഏത്താൽച്ചെയ്തും ക്രമത്തോടഖിലമവ നിവ–
> ർത്തിച്ചുമന്നാടകത്തിൻ
> കർത്താവും ഏത്തിലെൻമാതിരിയെഴുമവനും–
> ക്ലേശമൊപ്പം സഹിപ്പൂ."

നാല്പതാമത്തെ വയസ്സിൽ ഈ കവിപുങ്ഗവൽ പരഗതിയെ പ്രാപിക്കാതെയിരുന്നുവെങ്കിൽ നിരവധി കൃതികൾ ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു പിന്നീടും ഭാഷയ്ക്കു ലഭിയ്ക്കുമായിരുന്നു. വിധി അതിനു വിപരീതമായിരുന്നു. എങ്കിലും അതുവരെ രചിച്ച വാങ്മയങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ ഈ സുഗൃഹീതനാമാവ് അനശ്വരമായ യശഃകായം സൃഷ്ടിച്ചതിനുമേലാണ് പരലോകത്തിലേക്കു പ്രയാണം ചെയ്തത് എന്നോർത്തു കേരളീയർക്കു സമാശ്വസിക്കാം.

13 പന്തളത്തു രാഘവവർമ്മത്തമ്പുരാൻ (1049–1116)

രാഘവവർമ്മത്തമ്പുരാൻ 1049-ാമാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ കാത്തികനക്ഷത്രത്തിൽ പന്തളത്തു ചവുക്കയിൽക്കൊട്ടാരത്തിൽ ജനിച്ചു. അച്ഛൻ കോട്ടയം താലൂക്കിൽ പനച്ചക്കാട്ടുകരയിൽ കീഴ് പ്പുറത്തില്ലത്തു വാസുദേവൻനമ്പൂതിരിയും അമ്മ കൊച്ചുകോയിക്കൽ അറപ്പുരശ്ശാഖയിൽ രേവതിനാൾ തമ്പങ്ഗിത്തമ്പുരാട്ടിയുമായിരുന്നു. കാവ്യനാടകങ്ങളും വ്യാകരണവും കൊച്ചുകോയിക്കൽ മകയിരംനാൾ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ അടുക്കലും തർക്കം കവിതിലകൻതമ്പുരാന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ വീരകേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ അടുക്കലും പഠിച്ച് ആ രണ്ടു ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ഉറച്ച പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചു. തന്റെ മാതുലന്റെ പുത്രിയായ പന്തളം മുത്തീലേത്തുവീട്ടിൽ കാത്യായനിയമ്മയായിരുന്നു പത്നി. ഗ്രന്ഥപാരായണം, കാവ്യരചന, സംസ്കൃതാധ്യാപനം എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹം വ്യാപൃതനായിരുന്നുള്ളു. വലിയകോയിക്കൽ രേവതിനാൾ കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാനും, പി.സി. രാമവർമ്മത്തമ്പുരാനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരാണ്. 1116-ാമാണ്ടു ഇടവമാസം 10-ാംനു മരിച്ചു.

കൃതികൾ

തമ്പുരാൻ വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ കൊച്ചി വലിയ തമ്പുരാന്റെ അപദാനങ്ങളെ വർണ്ണിച്ചു (1) മാടഭൂപാലചരിത്രം എന്നൊരു കാവ്യവും (2) കൃത്തികാഭാണവും സംസ്കൃതത്തിലും, (3) പാഞ്ചാലീഹരണം, (4) ജയദ്രഥവധം എന്നീ രണ്ടു ആട്ടക്കഥകളും (5) രത്നപ്രഭ എന്ന മഹാകാവ്യവും ഭാഷയിലും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ രത്നപ്രഭയ്ക്കുമാത്രമേ പ്രസിദ്ധിയുള്ളു. സംസ്കൃതഭാഷയിൽ കവനം ചെയ്യുന്നതിനായിരുന്നു കവിക്കു് അധികം വാസന. താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകം മാടഭൂപാലചരിത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

> “അനുപമൈർവിവിധൈസ്സഹിതോ ഗുണൈർ–
> ന്നരവരോ വിരരാജ പുരോദരേ
> പ്രണതകല്പതരോഃ കമലാപതേർ–
> ഭജനതോ ജനതോഷമുദഞ്ചയൻ.”

രത്നപ്രഭ

പന്ത്രണ്ടു സർഗ്ഗങ്ങൾ അന്തർഭവിക്കുന്ന ഈ കാവ്യത്തിലെ കവിത പണ്ഡിതന്മാർക്കാണ് അധികം ആസ്വാദ്യമായിക്കാണുന്നതു്. എങ്കിലും സാമാന്യന്മാർക്കു വായിച്ചു രസിക്കാവുന്ന ഭാഗങ്ങളും ധാരാളമായുണ്ടു്. മാതൃകാരൂപത്തിൽ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

> “അടിമുടി വിറപൂണ്ടു ചാഞ്ഞു മിന്ന–
> ല്ക്കൊടിയെതിർഗാത്രി ഘനാഘനാരവത്താൽ
> ചൊടി തടവിടുമംബുപൂരമേറ്റി–
> ട്ടടിയിളകും തരുമൂലവല്ലിപോലെ.”

> “ആ വാമലോചന വിയോഗിനി ഭീമസിംഹ–
> ഭ്രവാസവാത്മജ തനിച്ചൊരു വാസരത്തിൽ
> ആവാസനിഷ്കുടമണഞ്ഞു നിജാമ്പവായ–
> ദൈവാർച്ചനത്തിനു സുമോൽക്കരമാനയിക്കാൻ.”
>
> (ഒൻപതാം സർഗ്ഗം)

പന്തളത്തെ മററു ചില തമ്പുരാക്കന്മാരെക്കുറിച്ചുകൂടി ഇനിയും ഉപന്യസിക്കുവാനുണ്ടെങ്കിലും സ്ഥലദൌർല്ലഭ്യം അതിനു പ്രതിബന്ധമായി നില്ക്കുന്നു.

14 മൂലൂർ എസ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കർ (1044–1106)

കുടുംബവും ജനനവും

തിരുവല്ലാത്താലൂക്കിൽ കടപ്രപ്പകുതിയിൽ പനയന്നാർകാവ് എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ഭദ്രകാളിക്ഷേത്രമുണ്ട്. ആ ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തു തെക്കുവശത്തായി കാവിൽ എന്ന ഒരീഴവഗൃഹം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ആ കുടുംബത്തിനു പ്രസ്തുതക്ഷേത്രത്തിലെ മതപരങ്ങളായ ചില ആവശ്യങ്ങൾ നിർവഹിക്കേണ്ടതായുണ്ട്". അതുകൊണ്ടു പനയന്നാർകാവുക ഭഗവതി ഈഴവർ എന്നു" അതിലെ പുരുഷന്മാരെ പറഞ്ഞുവരുന്നു. കാവിൽ വെളുത്ത കുഞ്ഞമ്മ എന്ന യുവതിയെ ചെങ്ങന്നൂർ ഇടനാട്ടിൽ മൂലൂർ ശങ്കരൻവൈദ്യർ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ ദമ്പതിമാരുടെ ഏകപുത്രനായി പത്മനാഭപ്പണിക്കർ 1 044-ാമാണ്ടു കുംഭം 277-ംനു ജനിച്ചു. ശങ്കരൻവൈദ്യർ ഒരു സംസ്കൃതപണ്ഡിതനും പേരുകേട്ട ഭിഷഗ്വരനുമായിരുന്നു. പുത്രന് അഞ്ചു വയസ്സുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാതാവു മരിച്ചു പോകയാൽ പിതാവിന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ മാത്രമാണ് പുത്രനു വളരേണ്ടിവന്നത്.

വിദ്യാഭ്യാസം

നമ്മുടെ കവി അച്ഛന്റെ അടുക്കൽനിന്നു സംസ്കൃതത്തിൽ ബാലപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചതിനുമേൽ പ്രസിദ്ധപണ്ഡിതനും പ്രശസ്തവൈദ്യനുമായിരുന്ന ആറന്മുള മാലക്കര കൊച്ചുരാമൻപിള്ള ആശാന്റെ കീഴിൽ കാവ്യപഠനം ആരംഭിച്ചു. കുമാരസംഭവം, നൈഷധം തുടങ്ങിയ അനേകം കാവ്യങ്ങളും ചില നാടകാലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളും ആ ഗുരുനാഥന് അഭ്യസിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒരു നല്ല സംസ്കൃതകവിയുമായിരുന്നു. എട്ടു വയസ്സു മുതൽ പതിനെട്ടു വയസ്സുവരെ പത്തുകൊല്ലത്തോളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യത്വത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയപ്പോൾ ഭാഷയിൽ അടിയുറച്ച വ്യുൽപത്തി കിട്ടി. കവിരാമായണത്തിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ ശിഷ്യൻ ആ ഗുരുവിനെ താഴെ കാണുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ വന്ദിച്ചിരിക്കുന്നു.

> "സ്രക്തീരവാസിനം ബാലരാമാമയഹരം ഗുരും
> വിദ്വത്സരോജപടലീമിഹിരം മുഹുരാശ്രയേ."

കുമാരസംഭവം പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തു തോട്ടത്തിൽ കേശവൻവൈദ്യനും 1057-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു നൈഷധം പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അന്നു കുമ്മമ്പള്ളി രാമൻപിള്ളയാശാന്റെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്ന ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമിയും പെരുന്നെല്ലി കൃഷ്ണൻ വൈദ്യനും ആ ധിഷണാശാലിയായ ബാലനെ നേരിൽ ചെന്നു കണ്ട് അനുഗ്രഹിക്കുകയുണ്ടായി. അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയം മുതലായ വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചത് അച്ഛനോടുതന്നെയായിരുന്നു. 1057 മുതല്ക്കു കവിതയെഴുത്തു തുടങ്ങി. വിദ്യാസമ്പാദനത്തിൽ മകനു ശ്രദ്ധ പോരെന്നു തോന്നി ഒരിയ്ക്കൽ അച്ഛൻ ആ ബാലനെ ശാസിക്കുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതി അച്ഛനു സമർപ്പിച്ചു. അവയിൽ ഒന്നാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്നത്.

> "ഇഷ്ടത്തോടു പഠിക്കയോ ശിശുഗണം
> തന്നെപ്പഠിപ്പിക്കയോ
> പുഷ്ടാമോദമഹം വിധാതുമിനിയും ചൊല്ലീടുകിൽച്ചെയ്യുവൻ
> അല്ലാതേ ഗൃഹജോലിതന്നിൽ മമ
> സാമർത്ഥ്യങ്ങളില്ലാതെയായ്;
> കല്യാത്മൻ, മമ ഭാഗധേയപിഴയാലെന്നങ്ങറിഞ്ഞീടണം."

അന്നു പണിക്കർ കവിതാമാർഗ്ഗത്തിൽ പിച്ചവെച്ചുതുടങ്ങിയിരുന്നതേയുള്ളു.

അനന്തരകാലജീവിതം

പണിക്കർ വൈദ്യമോ വേറെ ഏതെങ്കിലും തൊഴിലോ ഉപജീവനത്തിനായി സ്വീകരിച്ചില്ല. അതിനുള്ള ആവശ്യവും അദ്ദേഹത്തിന് അത്രയൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. സാഹിത്യം, സമുദായം, സംസ്ഥാനം ഇവയുടെ ഉന്നമനത്തിനായി തന്റെ ആയുശ്ശേഷം മുഴുവൻ വിനിയോഗിച്ചു ആ പ്രവൃത്തിപഥങ്ങൾ ഓരോന്നിലും വിസ്മയാവഹമായ വിജയം നേടി. 1065-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 29-ാംനു അയത്തിൽ കുഞ്ഞുശങ്കരൻ തണ്ടാരുടെ സഹോദരി കരുംബയമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. അയത്തിൽക്കുടുംബം വിശ്രുതവും വിഭവസമ്പന്നവുമാണു". 1066-ാമാണ്ട് അച്ഛന്റെ അനുമതിയോടുകൂടി പന്തളം വടക്കേക്കര ഇലന്തിട്ടയിലേയ്ക്കു താമസം മാറ്റി. അവിടെ അയത്തിൽക്കുടുംബം വകയായ ഒരു പുരയിടം ഒറ്റിയൊഴിപ്പിച്ച് അതിൽ ഒരാട്ടക്കളരി സ്ഥാപിച്ചു. അതാണ് പണിക്കരുടെ സ്ഥിരവസതിയായി പിന്നീടു പരിണമിച്ചത്. ആയിടയ്ക്കാണല്ലോ വറുഗീസ് മാപ്പിള മലയാളമനോരമ ആരംഭിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ വലിയ മുതൽപിടിക്കാരനും മൂലൂരിന്റെ അച്ഛനും ചിരന്തനസുഹൃത്തുക്കളായിരുന്നതിനാൽ മൂലൂർ അതിൽ മുറയ്ക്കു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. പറവൂർ കേശവനാശാന്റെ സുജനാനന്ദിനി മുതലായ ഇതരപത്രങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂലിക നൈരന്തര്യേണ വ്യാപരിച്ചു. ഓജസ്സും ഗാംഭീര്യവും തുള്ളിത്തുളുമ്പുന്നവയായിരുന്നു ആ ശ്ലോകങ്ങളെല്ലാം. തന്നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന് അനായാസേന അഖിലകേരളപ്രശസ്തി വളരെ വേഗത്തിൽ സമ്പാദിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. സാഹിത്യസംബന്ധമായി നമ്മുടെ കവിക്ക് അനേകം വാദപ്രതിവാദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടേണ്ടിവന്നു; അവയെക്കുറിച്ചു പിന്നീടു പ്രസ്താവിക്കാം. ആ വാദങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാപരാക്രമം അതിന്റെ അത്യുച്ചകോടിയിൽ പ്രകാശിച്ചു. 1070-ാമാണ്ടു ഭാഷാപോഷിണീസഭയുടെ ഒരു സമ്മേളനം തിരുവനന്തപുരത്തുവച്ചു നടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ 'ആസന്നമരണചിന്താശതകം' എന്ന ശീർഷകത്തിൽ നൂറു ശ്ലോകങ്ങൾ അയച്ചുകൊടുക്കുന്ന കവികളിൽ പ്രഥമഗണനീയന്മാർക്കു പാരിതോഷികം നല്കുന്നതാണെന്നു ഭാരവാഹികൾ ഒരു പരസ്യം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ആ പവിജ്ഞാപനമനുസരിച്ചു കവിത സമർപ്പിച്ചവരിൽ പറവൂർ കെ. സി. കേശവപിള്ള പ്രഥമസമ്മാനത്തിനും പത്മനാഭപ്പണിക്കർ ദ്വിതീയസമ്മാനത്തിനും അർഹരായിത്തീർന്നു. 1071-മാണ്ടു മകരമാസം 18-ാംനു അച്ഛൻ മരിച്ചു. 1080-ാമാണ്ടു ശ്രീനാരായണധർമ്മപരിപാലനയോഗം അതിന്റെ ദ്വിതീയസമ്മേളനം കൊല്ലത്തുവെച്ചു നടത്തി. അതുവരെ പ്രധാനമായി സാഹിത്യമാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടി സ്വസമുദായത്തെ സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കവി അന്നു മുതൽ അതിനെ തന്റെ ദിനകൃത്യങ്ങളിൽ അതിപ്രധാനമായി പരിഗണിച്ചു ഗുരുദേവന്റെ വിശ്വസ്തനും വിനീതനുമായ ഒരനുയായിയായി പല സൽക്കൃത്യങ്ങളിലും ഏർപ്പെട്ടു. സ്വദേശത്തും സ്വസമുദായത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പ്രേരകശക്തി അന്യാദൃശമായിരുന്നു. പല നിരത്തുകളും ചന്തകളും പള്ളിക്കൂടങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അക്ഷീണപരിശ്രമത്തിന്റെഫലമായി ഉൽഘാടനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. പന്തളം വടക്കേക്കരയിൽ മെഴുവേലി എന്ന സ്ഥലത്ത് ആനന്ദഭൂതേശ്വരം എന്നൊരു ക്ഷേത്രം സ്ഥാപിച്ചു. ആ ക്ഷേത്രത്തിലെ പ്രതിഷ്ഠ 1088-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 1-ാംനു നടന്നു. 1089-ാമാണ്ടു ആ ദേശാഭിമാനിയായ സമുദായസേവകനെ തിരുവിതാംകൂർ ഗവർമ്മെന്റ് ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭയിലെ ഒരംഗമായി നിയമിച്ചു. പിന്നീടും പല കൊല്ലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ആ സ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചു ജനോപയുക്തങ്ങളായ വിവിധവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി നിവേദനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പണിക്കരുടെ പ്രജാസഭാപ്രസംഗങ്ങൾക്കുള്ള സാരസ്യം പല സഹൃദയന്മാരുടേയും ഏദയങ്ഗമമായ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രമാകുകയുണ്ടായി. മിതവും ഹിതവും എന്നാൽ അതേസമയം തന്നെ നിശിതവും മർമ്മസ്പൃക്കുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണരീതി. ആനന്ദഭൂതേശ്വരക്ഷേത്രത്തിനു വടക്കുവശത്തുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് പള്ളിക്കൂടം പണിക്കരുടെ ഉത്സാഹത്തിൽ ആ ക്ഷേത്രയോഗക്കാർ സ്ഥാപിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി ആഘോഷിച്ച അവസരത്തിൽ എസ്.പി.പി. മെമ്മോറിയൽ സ്കൂൾ എന്ന് അതിനു നാമധേയം നല്കി. 1102-ാമാണ്ടു സാഹിത്യവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനായി പ്രബുദ്ധസിംഹളൻ എന്നൊരു മാസിക പുറപ്പെടുവിച്ചു. അതിന്റെ ഏതാനും ലക്കങ്ങളേ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ സാധിച്ചുള്ളു. ഇങ്ങനെ പല പ്രവൃത്തിമണ്ഡലങ്ങളിൽ സമർത്ഥമായും സ്വാർത്ഥരഹിതമായും സേവനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന നമ്മുടെ കവി 1106-ാമാണ്ടു മീനമാസം 9-ാം നു യശശ്ശരീരനായി. മരണഹേതുകമായ രോഗം മസൂരിയായിരുന്നു. ശയ്യാവലംബിയാകുന്നതുവരെ സാഹിത്യവ്യവസായത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒടുവിലത്തെ ലേഖനങ്ങളാണു ഭാഷാപോഷിണിയിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന 'കുമാരനാശാൻ സ്മരണകൾ'.

കൃതികൾ

(1) ശ്രീപരീക്ഷിദുത്ഭവം (2) നളചരിതം, (3) കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം, (4) കിരാതം എന്നീ നാല് അമ്മാനപ്പാട്ടുകളാണ് പണിക്കരുടെ ആദ്യകാലത്തെ കൃതികൾ. ഇവയിൽ കിരാതം 1064-ാമാണ്ടും മററു മൂന്നും അതിനു മുൻപുമാണ് രചിച്ചത്. (5) 1067-ൽ കചേലശതകം നിർമ്മിച്ചു. (6) 1068-ൽ മേൽപ്പുത്തൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ കോടിവിരഹം തർജ്ജമചെയ്തു. (7) 1069–ൽ കവിരാമായണം നിർമ്മിച്ചു. (8) 1070-ൽ വേങ്കടാധ്വരിയുടെ വിശ്വഗുണാദർശചമ്പുവിൽ ഏതാനും ഭാഗം വിവർത്തനം ചെയ്തു. അതു പൂർണ്ണമാക്കിട്ടില്ല. ആ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെ (9) ഭാഷാപോഷിണീസഭ സമ്മാനം നല്കിയ ആസന്നമരണചിന്താശതകം നിർമ്മിച്ചു. (10) കവിരാമായണത്തിന്റെ ഛായയിൽ കേരളദർപ്പണം പത്രാധിപരായിരുന്ന കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ അപേക്ഷയനുസരിച്ചു ഗരുത്മാൻ എന്ന വ്യാജനാമത്തിൽ പത്രാധിപഭാരതം എന്നൊന്നും, (11) അതേ രീതിയിൽ കഥകളിയിലെ പ്രസിദ്ധനടന്മാരെ പാത്രങ്ങളാക്കി നടമുഗമാല എന്നും രണ്ടു ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ എഴുതിയതു് 1075-1079 എന്നീ ആണ്ടുകളിലാണ്. 1072-ൽ പ്രതാപരുദ്രീയത്തിന്റെ രീതി പിടിച്ചും പി.കെ. കൃഷ്ണൻ വൈദ്യന്റെ അപൂർണ്ണമായ പദദോഷപ്രകരണത്തെ മാതൃകയാക്കിയും പദദോഷപ്രകരണം എന്ന അലങ്കാരഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചു. ആകെ പതിനേഴു പദദോഷങ്ങളെയാണല്ലോ വിദ്യാനാഥൻ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ ദോഷങ്ങളെപ്പറ്റിത്തന്നെ പണിയ്ക്കരും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ കൊല്ലം തന്നെയാണ് പാലാഴിമഥനം എന്ന അഞ്ചാമത്തെ അമ്മാനപ്പാട്ടും എഴുതിയതു്. (14) 1076-ൽ കവികളുടെ കൃതികളിലെ രസങ്ങളെ ആഹാരപദാത്ഥങ്ങളോടുപമിച്ചുകൊണ്ടു കവിതാനിരൂപണം എന്ന പേരിൽ രസവേദി എന്ന നാമം സ്വീകരിച്ചു കവിരാമായണത്തിന്റെ രീതിയിൽത്തന്നെ വടക്കൻകവികളെ കൂട്ടതലായി ഉൾപ്പെടുത്തി മറ്റൊരു കൃതിയും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. (15) 1079-ൽ കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം ആട്ടക്കഥയെഴുതി. വാരണപ്പള്ളി കൊച്ചുകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ പുത്രനും ഒരു നല്ല നടനുമായിരുന്ന വള്ളിക്കോട്ടു കൊച്ചുപിള്ള ആശാന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചായിരുന്നു അതിന്റെറ നിർമ്മിതി എന്നതിന്

> "നാട്യപ്രചാരപരന്തിവിഹാരനാഥ–
> പുത്രസ്യ ബാലശിശുനാമനടസ്യ വാചാ
> മൂലാഖ്യമന്ദിരപതേസ്തനയോ വ്യധത്ത
> കൃഷ്ണാർജ്ജുനീയവിജയം നടനപ്രബന്ധം."

എന്ന ശ്ലോകം തെളിവാകുന്നു. ഈ കൊച്ചുപിള്ള ആശാന്റെ പിതൃകുടുംബം വാരണപ്പള്ളിയാണ്. (16) അതേ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ സന്മാർഗ്ഗ സംഗ്രഹം എന്ന ഗദ്യപുസ്തകം സന്മാർഗ്ഗചന്ദ്രിക എന്ന പേരിൽ 400 പദ്യങ്ങളായി വിവർത്തനംചെയ്തു. (17) 1080-ൽ കോകില സന്ദേശം എന്ന ശീർഷകത്തിൽ നൂറിലധികം ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു സന്ദേശകാവ്യം നിർമ്മിച്ചു. സ്വര്യാതനായ പി.കെ. കൃഷ്ണൻ വൈദ്യന് ഒരു കയിൽമുഖേന കവി അയയ്ക്കുന്ന സന്ദേശമാണത്. അമ്പലപ്പുഴ മാധവപ്പൊതുവാൾ വെണ്മണിക്കായിതം എന്നൊരു സന്ദേശം വെണ്മണിമഹൻ അയയ്ക്കുന്ന ഭാവത്തിൽ അതിന് അല്പകാലംമുൻപ് എഴുതി. അതിന്റെ ഒരു ഉജ്ജ്വലമായ പ്രത്യാഖ്യാനമാണ് കോകിലസന്ദേശം

> "നാകേ നാകിജനങ്ങളോടു സതതം സംക്രീഡതങ്കിടുമോ–
> പ്പീ. കേ. കൃഷ്ണഭിഷഗ്വരിഷ്ഠനൊടു മത്സന്ദേശമിന്നോതുവാൻ
> ലോകേ പാടവമേവനുള്ളു സുമതേ! നീയിങ്ങിരിക്കുംവിധൗ?
> രാകേന്ദുപ്രഭ വിഷ്ണരിക്കുമളവിൽത്താരം പ്രകാശിക്കുമോ?"

ഇത്തരത്തിൽ അതിലെ ശ്ലോകങ്ങൾ മധുരഗംഭീരങ്ങളായി പ്രകാശിക്കുന്നു. (18) തന്റെ മൂന്നു ഇളയ ആങ്ങളക്കൾക്കുവേണ്ടി എഴുതിയ ഒരു കൃതിയാണ് മൂന്നു താരാട്ടുകൾ. (19) 1082-ൽ രചിച്ച അവരോക്തിമാല കവിയുടെ പ്രധാനകൃതികളിൽ ഒന്നാണ്. അതു പൂർവ്വഖണ്ഡമെന്നും ഉത്തരഖണ്ഡമെന്നും രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഉത്തരഖണ്ഡത്തിന്റെ ഗതി അകാരാദിക്രമത്തിലാണ്. ആകെ ആയിരത്തിൽപ്പരം ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങീട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഭൂരിഭാഗവും സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു വിവർത്തിതമാണ്. (20) 1084-ൽ ഭജനകീർത്തനമാലയും, (21) 1089-ൽ സന്ധ്യാനാമകീർത്തനം എന്നുകൂടി പേരുള്ള മറ്റൊരു ഭജനകീർത്തനമാലയും ഗാനവാസനയുള്ള ചില ശിഷ്യന്മാർക്കുവേണ്ടി എഴുതി. പണിക്കർക്കു സംഗീതകൃതികൾ എഴുന്നതിനും സാമർത്ഥ്യമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഈ രണ്ടു കൃതികളും വിശദീകരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ മാലയിൽ ഗണപതി, സരസ്വതി, ഹനുമാൻ, സുബ്രഹ്മണ്യൻ, ശിവൻ, പാർവതി, ശ്രീരാമൻ, ശ്രീകൃഷ്ണൻ തുടങ്ങിയ അവതാരപുരുഷന്മാരേയും ദേവതകളേയും കുറിച്ചുള്ള ഗാനങ്ങളും, രണ്ടാമത്തേതിൽ രാമായണകഥാസംക്ഷേപരൂപത്തിലുള്ള ഗാനങ്ങളുമാണ് അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. (22) 1086-ൽ കുചേലവൃത്തം കഥകളിയുണ്ടാക്കി. (23) 1087-ൽ കൃഷ്ണൻ വൈദ്യന്റെ സുഭദ്രാഹരണം സംഗീതനാടകമായി മാറ്റിയെഴുതി. പണിക്കരുടെ രണ്ടു അത്യുൽകൃഷ്ടകൃതികളാണു (24) ഹരിശ്ചന്ദ്രോപാഖ്യാനം കിളിപ്പാട്ടും, (25) ധർമ്മപദം കിളിപ്പാട്ടും. ഹരിശ്ചന്ദ്രോപാഖ്യാനം സ്കന്ദപുരാണാന്തർഗ്ഗതമായ മൂലകൃതിയുടെ പരിഭാഷതന്നെ. അതു 1082-ൽ ആരംഭിച്ചു. 1090-ാമാണ്ടു ധനുമാസം 6-ാംനു പൂരിപ്പിച്ചു. കവിയുടെ അന്തിമപുത്രിയായ കാത്യായനിയമ്മയ്ക്കു ഗാനംചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് അതു രചിച്ചതെന്നു്

> "മകളേ! കാത്യായനി! നിനക്കു ഗാനംചെയ്യാൻ
> സ്വകൃതിയിപ്രകാരമുപസംഹരിപ്പൂ ഞാൻ"

എന്ന ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിലെ വരികളിൽനിന്നു നാം ധരിക്കുന്നു. കുറേ ഭാഗം ഭാഷാപോഷിണിവഴിക്കു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. സുപ്രസിദ്ധബൗദ്ധമതഗ്രന്ഥമായ ധമ്മപദത്തിന്റെ തർജ്ജമ 1092-ൽ തുടങ്ങി. 1101-ൽ അവസാനിച്ചു. അനന്യസ്യൂത മായല്ല അദ്ദേഹം ആ രണ്ടു കിളിപ്പാട്ടുകളും എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നതു്. (26) രാഹുവിന്റെ അയിത്തം അഥവാ തീണ്ടൽഗാഥ എഴുതിയതു് 1097- ലാണ്. വളരെച്ചെറിയ ഒരു കൃതിയാണെങ്കിലും അതിലും കവിയുടെ കലാകൌശലം നിരീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.

> "തേജസ്സുണ്ടെങ്കിലും നെഞ്ചിൽക്കളങ്കത്തെ
> ഭ്രാജിപ്പിച്ചങ്ങു വസിക്കുമുലം
> ഓജസ്സു പോയ കടിലനാമിദ്വിജ–
> രാജനെത്തീണ്ടുന്ന സൈംഹികേയ!
> വർണ്ണമില്ലാത്ത നീയിന്നസ്സവർണ്ണനെ–
> ച്ചെന്നങ്ങു തീണ്ടുന്നതൗചിതിയോ?
> നിന്നെത്തമസ്സെന്നു വിദ്വാന്മാർ ചൊല്ലുന്ന–
> തിന്നതു ഹേതുവാലായിരിക്കാം.
> നിന്നെത്താൻ സ്വർഭാനുവെന്നും പറയുന്ന
> പണ്ഡിതർ നിഷ്പക്ഷപാതരത്രേ.
> സിംഹികയാകുന്ന സിംഹളസ്ത്രീ പെറ്റ
> മാഹാത്മ്യക്കേടിരിക്കുന്നതിനാൽ
> ദേവവർത്മത്തിൽ നിനക്കു ചരിക്കുവാൻ
> കേവലം സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലപോലും."

ഈഴവരുടേയും മറ്റും ക്ഷേത്രപ്രവേശനവാദംകൊണ്ട് അന്തരീക്ഷം മുഖരിതമായ ഒരു കാലമായിരുന്നു അതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇവ കൂടാതെ ബാലബോധനം, നീതിസാരസമുച്ചയം, പരിഷ്കൃതവിവാഹവിധി, തീവ്രരോദനം (കുമാരനാശാന്റെ അകാലചരമത്തെപ്പറ്റി), ഗുരുസ്വാമികീർത്തനം, പൂപ്പടപ്പാട്ട്, സന്ദേശഗീത (മദ്യവർജ്ജനത്തെപ്പറ്റി), ചരമാനുശയം (കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ദേഹവിയോഗത്തെപ്പറ്റി), കളഹംസം (തനിക്കു മനഃക്ഷോഭം വരുത്തിയ സ്വസമുദായാംഗങ്ങളെപ്പറ്റി) ഇങ്ങനെ പല ചെറിയ പദ്യകൃതികളും ലഘുകഥാരത്നാവലി എന്നൊരു ചെറിയ ഗദ്യകൃതിയും പണിക്കരുടെ വകയായുണ്ട്. അവയുടെയെല്ലാം നാമ നിർദ്ദേശത്തിനുപോലും സ്ഥലസൗകര്യമില്ലാതെയിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ തനിക്കു സിദ്ധിച്ച അഭ്യുദയങ്ങൾക്കു പ്രധാനഹേതുഭൂതനായി സരസകവി സ്ഥാനം നല്കി തന്നെ അനുഗ്രഹിച്ച വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ പേരിൽ നമ്മുടെ കവിക്ക് അപാരമായ ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മാരകമായി കളരിക്കൽ വീട്ടിന്റെ മുൻവശത്തു കേരളവർമ്മസൗധം എന്ന പേരിൽ ഒരു മന്ദിരം പണിയിച്ച് അവിടെയാണ് പണിക്കർ ഒടുവിൽ താമസിച്ചുവന്നത്. അങ്ങനെ കളരിക്കൽ വീടു കേരളവർമ്മസൗധമായി. ആ മന്ദിരത്തിൽ

> "യഃ കാളിദാസോഭിനവോ ബഭൂവ
> പർപ്പക്ഷമാപാലശിഖാകലാപഃ
> തസ്യ പ്രഭോഃ സ്മാരകരൂപ ഏഷ
> ജേജീയതേ കേരളവർമ്മസൗധഃ"

എന്നൊരു ശ്ലോകം പണിക്കർതന്നെ എഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

ചില വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ

പണിക്കർ ചില വാദപ്രതിവാദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞുവല്ലോ. അവയിൽ പണിക്കർവാദം, കവിരാമായണവാദം സ്ത്രീ പുരുഷദൂഷണവാദം ഇവ പ്രധാനങ്ങളാണ്. ഒരു കാലത്തു് വളരെ ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കിയ ഈ വാദങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രകൃതത്തിൽ കുറഞ്ഞൊന്നു പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

1. പണിക്കർ വാദം: മനോരമയുടെ പ്രാരംഭകാലത്തു് പത്മനാഭശൗണ്ഡികൻ എന്ന പേരിലായിരുന്നു അതിൽ ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവന്നത്. ആലപ്പുഴ മട്ടാഞ്ചേരി ഗോവിന്ദൻ വൈദ്യൻ എന്നൊരു പണ്ഡിതൻ ആ പ്രയോഗം ശരിയല്ലെന്നു വാദിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ വാദം അബദ്ധമാണെന്നു തോട്ടത്തിൽ കേശവൻ വൈദ്യനും മറ്റും സമർത്ഥിച്ചുവെങ്കിലും അഭിപ്രായഭിന്നതയെ ആദരിച്ചു മൂലൂർ തനിക്കു കുടുംബസിദ്ധമായ 'പണിക്കർ' എന്ന സ്ഥാനപ്പേർതന്നെ സ്വന്തം പേരോടുചേർത്തു് എഴുതിത്തുടങ്ങി. മനോരമയിലെ ഏതോ ഒരു സരസൻ പണിക്കരെ പണിക്കനാക്കി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ മുദ്രണം ചെയ്യിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കേ ഒടുവിൽ കഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ ആ പേർ എന്തു കാരണത്താലാണ് മൂലൂർ ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങിയതു് എന്നു മനോരമ വഴിക്കു ചോദിക്കുകയും അതിനു കവി

   > "എക്കാലത്തെന്നറിഞ്ഞീടരുതു കരുതുകെൻ
   > വംശ്യരാരോ പുരാ നാ–
   > ടക്കാലം വാണ ഭൂപാലകനൊടു നലമേ–
   > റ്റന്നൊരീ സ്ഥാനവുമേറ്റു;
   > ഉൾക്കോല്ലും മാനമോടിങ്ങളുതലിവരിൽ–
   > പ്പിന്നെയുണ്ടായ ഞങ്ങൾ–
   > ക്കിക്കാണും നാമമുണ്ടായിതു സുകവിമണേ!
   > കള്ളമില്ലെള്ളിടയും"

   എന്ന മറുപടി എഴുതുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അതോടുകൂടി ആ വാദം അവസാനിച്ചില്ല. പറവൂർ കേശവനാശാന്റെ സുജനാനന്ദിനിയിൽ അതു മറെറാരു രൂപത്തിൽ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു. പണിക്കന് എങ്ങനെ പണിക്കരാവാം എന്ന കെ.എസ്.പി. എന്ന പേരിൽ ഒരു കവി മൂലൂരിനോടു ചോദിച്ചു. കന്നിമേൽ മഠത്തിൽ സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി (പിന്നീടു പ്രസിദ്ധ ഗദ്യകാരനായ സി.എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി എം.ഏ.) ആയിരുന്നു ആ പ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചത്. അതിനു മൂലൂർ തന്റെ പൌരുഷം ശകലവും വിടാതെ

   > "തണ്ടാർ ചാന്നാരു രണ്ടിങ്കലുമിവിടൊരുപോ–
   > ലിപ്രയോഗങ്ങൾ കാണ്മാ–
   > നുണ്ടല്ലോ ഹേ! പണിക്കക്കിദമസുലഭമാ–
   > യീടുവാനെന്തു ബന്ധം?
   > പണ്ടത്തെപ്പാക്കനാരോടരിക പുലയനാ–
   > രോടുമീ ലേഖമുന്നി–
   > ട്ടുണ്ടുയ്യോരുന്നവോ താൻ ഹൃദയമതിമിട്ടു–
   > ക്കേറ്റമെൻ സൂത്രധാര!
   >
   > ഭീഷ്മൻ ഭീഷ്മരുമാം കൃപൻ കൃപരുമാം
   > ദ്രോണൻ തഥാ ദ്രോണരാം
   > വൈദ്യൻ വൈദ്യരുമാം വരൻ വരരുമാം
   > ഭോ! വാരിയൻ വാര്യരാം
   > ചാന്നാർ, നായർ, പണിക്കരെയുരുതുപോ–
   > ലാചാര്യരെന്നൊക്കെയുംക
   > ചൊന്നീടാമതു ഹേ! മഹാരസിക! താ–
   > നോർക്കാതിരിക്കുന്നുവോ?"

   എന്നും മറ്റും ഉത്തരമെഴുതി. പണിക്കർ കവിതാകേസരി എന്നും പോറ്റി കവിതാകിരാതൻ എന്നുമുള്ള കൂഹനാമങ്ങളിൽ ആ യുദ്ധം തുടന്നുകൊണ്ടുപോയി. ഒടുവിൽ പത്രാധിപർ കിരാതന്റെ ശ്ലോകങ്ങൾ ചേർത്തു വാദമവസാനിപ്പിച്ചു. കേസരി ഇച്ഛാഭംഗത്തോടുകൂടി സുജനാനന്ദിനിക്ക്

   > "ഞാനും കൂട്ടരുമയ്യോ! മാനംകെട്ടോരിലാദ്യരായ്ത്തീർന്നു;
   > ഊനം പെട്ടിഹ നിന്നിൽ സ്ഥാനം തട്ടാൻ
   > കരേറുകില്ലിനിമേൽ"

   എന്നും മറ്റും ഒരു ലേഖനമയച്ച് ആ വാദത്തിൽനിന്നു വിരമിച്ചു.

2. കവിരാമായണവാദം: കവിഭാരതത്തിൽ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ പല കവികളേയും ചേർക്കാതിരുന്നതു് ആ വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അജ്ഞതനിമിത്തമാണെന്നു അന്യത്രചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ കൃതി പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം 1068-ൽ ഒരു വിജ്ഞാപനം വറുഗീസ് മാപ്പിളയ്ക്കുവേണ്ടി മനോരമയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അതിൽ തോട്ടത്തിൽ കേശവൻ വൈദ്യനേയും ശിരീനാരായണഗുരുസ്വാമിയേയും പി.കെ. കൃഷ്ണൻ വൈദ്യനേയും ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നു പണിക്കർ അവകാശവാദം ചെയ്തു. തമ്പുരാൻ അതിന്

   > "കല്യശ്രീ കലരും കവീന്ദ്രരെ മരിച്ചാലും സ്മരിച്ചീടുവാൻ
   > ചൊല്ലും മൽക്കവിഭാരതത്തിൽ
   > വിവരിച്ചാശൂണ്ഡികന്മാരെയും
   > ചെല്ലും മാതിരി ചേത്തിടാതെ വിട്ടുമോ? മുൻപേ
   > കടന്നീവിധം
   > സോല്ലാസം പറയുന്നതെന്തിനു ഭവാൻ ഹേ!
   > പത്മനാഭാധുനാ?"

   എന്ന പ്രത്യുക്തി നല്കി. എന്നാൽ ഒരു കാര്യംകൂടി അദ്ദേഹം അതോടൊപ്പം വ്യക്തമാക്കുവാൻ ഒരുമ്പെട്ടു.

   > "സാരം ചേർന്ന സമസ്യയൊന്നു സരസം
   > പത്രങ്ങളിൽക്കാണുകിൽ
   > ചേരും മാതിരി മൂന്നു പാദമുഴറിക്കഷ്ടിച്ചപിഷ്ടിച്ചതാൻ
   > ഏറെത്തെന്നെ മുഷിഞ്ഞൊരാഴ്ചയിടകൊണ്ടാപ്പിച്ചു
   > മാറീടുവാ–
   > നാരുള്ളു പടുവായിടാതെ? കവിയാകില്ലീ
   > പ്രയോഗത്തിനാൽ"

   അത്തരത്തിലുള്ള കഷ്ടിപിഷ്ടിക്കാരുടെ നാമനിർദ്ദേശം പണിക്കർ ചെയ്യാതിരുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അത്രപരുഷമായ ഒരു മറുപടിക്കു പ്രകൃതത്തിൽ ഔചിത്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സത്യത്തിൽ ശുദ്ധഹൃദയനായ തമ്പുരാനെ അറിയുന്നവർ ആ പ്രസ്താവന 'കലവറ'വെച്ചുകൊണ്ടാണെന്നു ധരിക്കയുമില്ല. പുനരാലോചനയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു കവിഭാരതത്തിന്റെ പരിഷ്കാരം ആശാസ്യമായിത്തോന്നിയില്ല. പണിക്കർ കവിരാമായണമെഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ

   > "കണ്ടേൻ കവിരാമായണമുണ്ടേതാണ്ടിന്നു
   > കവനസാമർത്ഥ്യം
   > കണ്ടേടംകൊണ്ടു നമുക്കുണ്ടേ ബോധ്യംവരാത്ത
   > വിഷയങ്ങൾ"

   എന്നുപക്രമിച്ചുകൊണ്ടു കൃഷ്ണൻവൈദ്യൻ വളരെ ചെറുപ്പമാണെന്നും അദ്ദേഹത്തെ കവിരാമായണത്തിൽ ഹനുമാനാക്കിയതു നന്നായില്ലെന്നും അതിനു തക്കവണ്ണമുള്ള കൃതികളൊന്നും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, മറ്റും ചില അഭിപ്രായങ്ങൾ ഖണ്ഡനരൂപത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു. പണിക്കർക്ക് അതു സഹ്യമായില്ല.

   > "അക്കൃഷ്ണനാമഗദഹാരി തുലോം ചെറുപ്പം
   > കൈക്കൊണ്ടൊരക്കുറവു പാരമിരിക്കകൊണ്ടോ
   > ഇക്കണ്ട സിംഹളകലത്തിലുദിക്കകൊണ്ടോ
   > ചൊല്ലൊണ്ട മാരുതി പദത്തിനനർഹനായി?"

   എന്ന് അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞുകേറിച്ചോദിക്കയും ഉക്തിപ്രത്യുക്തികൾക്കിടയിൽ കവിഭാരതത്തിലെ ചില അസാങ്ഗത്യങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും ചെയ്തു.

   > "എല്ലാം തെറ്റെന്നു കല്പിച്ചരുളുകിൽ മറുക–
   > ത്തിന്നൊറാന്നെന്നുമാത്രം
   > ചൊല്ലാമല്ലാതെയിങ്ങൊന്നിനുമിവിടെയൊരു–
   > ങ്ങിടുവാനാവതല്ല;
   > കല്യാണാംഭോനിധേ! നിൻതിരുവടിയിനിയ–
   > ശ്ശ്രാവ്യമോതിക്കഴിക്ക–
   > മല്ലന്മാരേ നിയോഗിക്കരുതു പടയിടാ–
   > നല്പനാമിക്കിടാവിൽ"

   എന്നു പണിക്കർ എഴുതുകയും അതിനു തമ്പുരാൻ

   > "അഥ കവിരാമായണഗുണ–
   > കഥയല്ലാതതിനു ദോഷമോതാ ഞാൻ;
   > അതുമല്ലെന്നുടെ ഗണവും
   > കതുകാൽക്കുറവോതുകില്ലിനിപ്പോരേ?"

   എന്ന് അദ്ദേഹത്തെ അല്പമൊന്ന് ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ തുനിയുകയും ചെയ്തു. വാസ്തവത്തിൽ തമ്പുരാൻ ആരംഭത്തിൽത്തന്നെ "ഓരോരോ കവിപുങ്ഗവർക്കുചിതമായൊപ്പിച്ച പേരിട്ടിടാൻ പോരോർത്താൽ കവിഭാരതാദികവിയാം ഞാനും ഭവാനും ദൃഢം" എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിഷ്പക്ഷമായ അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. കുറേക്കഴിഞ്ഞു തമ്പുരാൻ സമരരങ്ഗത്തിൽനിന്ന് അപ്രത്യക്ഷനായി. സാക്ഷാൽ ഹനുമാൻതന്നെ ആ സ്ഥാനത്തു കയറുകയും ചെയ്തു. അതു നർമ്മകലഹപ്രസിദ്ധനായ ഒടുവല്ലാതെ മറ്റാരുമായിരുന്നില്ല.

   > "ഞാനല്ലേ ദക്ഷിണാംഭോനിധി ഞൊടിയിടയിൽ–
   > ച്ചാടിയോൻ സൂക്ഷ്മമോർത്താൽ?
   > ഞാനല്ലേ സേതു ബന്ധിച്ചവനടലിൽ നിശാ–
   > ടാന്വയം സന്നമാക്കാൻ?
   > ഞാനല്ലേ ഹേതു പിന്നത്തിൽ മരണമെനി–
   > ക്കെന്നുമില്ലാത്തതാമെൻ–
   > സ്ഥാനം നീ ചത്ത കൃഷ്ണാഭിധശിശുവിനു ക–
   > ല്പിച്ചതും പിച്ചതന്നെ."

   എന്നും മറ്റമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗർജ്ജനങ്ങൾ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദങ്ങളെ പണിക്കർ ജാംബവാനെന്ന പേരിൽ നിർഭീകനായി ഖണ്ഡിച്ചു. ഹനുമാനെ സഹായിക്കുവാൻ ഭദ്രകാളി എന്ന നാമത്തിൽ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും മറ്റനേകം പേരുകളിൽ വേറെ പല കവികളും പുറപ്പെട്ടു. അവരോടെല്ലാം പണിക്കർ ഉറച്ചു ഉശിരോടുകൂടിത്തന്നെ പരസഹായം കൂടാതെ പടവെട്ടി. ഭദ്രകാളിക്കയച്ച ശ്ലോകങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്നത്.

   > "രേ! മുഷ്ടേ! പിശിതാതിചർവണകഷായാസ്യേതി
   > ഹാസ്യേ ഭവൽ
   > ക്കാമക്കൈകളയോഗ്യലട്ടനകളാൽത്തീർക്കാൻ
   > ശ്രമിക്കാമഹം;
   > ജാമിത്രേ തവ സിംഹികാതനയനോ ഭൂപുത്രനോ
   > മന്ദനോ
   > ഹാ മുല്ലക്കു തട്ടത്തിട്ടുന്നതു ശഠേ! ചൊല്ലുമ്പടി!
   > ശംഭളീ!"

   ഒടുവിൽ, കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതന്നെ വീണ്ടും രംഗപ്രവേശം ചെയ്ത് ആ വാക്സമരം സമാപിപ്പിച്ചു.

   > "അയ്യോ കഷ്ടം! ഹനുമാനൊരുവനപരനോ
   > ജാംബവാനെന്നിവണ്ണം
   > പൊയ്യോട്ടം പേരു മാറ്റിപ്പുനരിവർ കലഹി–
   > ച്ചിട്ടു മല്ലിട്ടിടുന്നു;
   > ഇയ്യോരോ യോഗ്യർതമ്മിൽത്തെറി പറയുകയാ–
   > ണിന്നു കച്ചോടമമ്പോ!
   > വയ്യോതാനേതു രാമായണമതിലിതുമ–
   > ട്ടീ മഹാന്മാർ പിണങ്ങി?"

   എന്നും മറ്റും അദ്ദേഹം ചോദിച്ച് ഇരുകൂട്ടരേയും ലജ്ജിപ്പിച്ചു. പിന്നെയും ആ സമരം ഒന്നുകൂടി പ്രകാരാന്തരേണ വളർന്നുയർന്നു. കഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ കവി മൃഗാവലി എഴുതി വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അതിൽ

   > "അപ്പത്രപംക്തികൾ തകർത്തുമരുന്ന മൂലൂർ
   > പപ്പപ്പണിക്കർ തടിയൻ കിടിയാണു നൂനം"

   എന്നു നമ്മുടെ കവിയെ വർണ്ണിച്ചിരുന്നു. തത്സംബന്ധമായി പണിക്കർ ഒരു കവിയെന്നും ഒട്ടു വേറെരു കവിയെന്നും പേർവെച്ചു കേരളചന്ദ്രികയിൽ വീണ്ടും യുദ്ധമാരംഭിച്ചു. മൂലൂരിന്റെ വന്ദനശ്ലോകം

   > "ക്ഷുലങ്കഷാഹംകൃതി പൂണ്ട ദൈത്യ–
   > സ്ഥൂലാധമൻതന്നുടെ മാറു കീറി
   > ഭൂലോകമത്തേറ്റിയിലുദ്ധരിച്ച
   > കോലാധിനാഥൻ കുശലം തരട്ടേ."

   എന്നും ഒടുവിന്റേത്

   > "മുക്കണ്ണൻതൻ മുടിച്ചെഞ്ചിടമുതലടിയോ–
   > ളം മുറയ്ക്കുള്ളിലാക്കി–
   > ത്തിക്കണ്ഡത്തിൽത്തപം ചെയ്തളവതിനു തട–
   > സ്ഥത്തിനായ് നേർത്ത ധൂർത്തൻ
   > മൂക്കും മുഷ്ടാർന്ന മൂകാസുരമുതുമുരടൻ
   > പന്നിയാപ്പന്നിയെക്കൊ–
   > ന്നൂക്കാൽദ്ദിക്കെട്ടുമിട്ടാട്ടിയ വിജയശര–
   > ക്കാറ്റകറ്റേണമെന്നും"

   എന്നമായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ കവിരാമായണം പണിക്കർ രണ്ടാമതു പരിഷ്കരിച്ച് അതിൽ പേർവിട്ടുപോയ ചിലരെക്കൂടി ചേർത്തു. മുൻപിലത്തെ വാദിപ്രതിവാദികളിൽ പലരുംഅതിനിടെ സുഹൃത്തുക്കളായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് ഒന്നിലധികം കൃതികൾ എഴുതിച്ചു. ആ തരത്തിലുള്ള സമരങ്ങൾകൊണ്ട് ഈഴവർക്കു സവർണ്ണഹിന്ദുക്കളോടൊപ്പം സാഹിത്യമണ്ഡപത്തിൽ ശാശ്വതമായ സ്ഥാനംലഭിച്ചു. അവരുടെ ആത്മവിശ്വാസം പൂർവാധികമായി വിജൃംഭിച്ചു. അങ്ങനെയും സ്വസമുദായത്തെ നിപുണമായി ഉപാസിക്കുവാൻ നമ്മുടെ കവിക്കു സാധിച്ചു എന്നുള്ളതു സൂരണീയമായ ഒരു പരമാർത്ഥമാണ്. പുലയരുടേയും മറ്റും ഉന്നമനത്തിനു പണിക്കർ യാവജ്ജീവം അക്ഷീണമായി പ്രയത്നിച്ചു. കുറുമ്പൻദൈവത്താനെ ആ സമുദായത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിന് അർഹനാക്കി. ആവക കാര്യങ്ങൾക്കു സ്വാനുഭവവും സ്വല്പം പ്രചോദനം നല്കിയിരുന്നു.

3. സ്ത്രീപുരുഷദൂഷണവാദം: 1084-ൽ മൂർക്കോത്തു കുമാരന്റെ പ്രസാധകത്വത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്ന മിതവാദി എന്ന പത്രികയിൽ പ്രസിദ്ധപണ്ഡിതനായ എം. കോരപ്പൻ ഗുരുക്കൾ വിശിഷ്ടസ്ത്രീയെന്നും മൂലൂർ വിശിഷ്ടപുരുഷനെന്നും മറ്റുമുള്ള പേരുകളിൽ പുരുഷദോഷങ്ങളേയും സ്ത്രീദോഷങ്ങളേയും യഥാക്രമം വർണ്ണിച്ചു കുറേക്കാലം ഒരു വാദപ്രതിവാദം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ മൂലൂരിന്റെ വാഗ്ധോരണിയിൽപ്പെട്ടവയാണ്.

   > "മെത്തും രുഷാ പരുഷമായ് മുടിയാൻ പിരാകും
   > മുത്തശ്ശിമാരുടയമാതിരി നിങ്ങളെന്നെ
   > ക്രുദ്ധിച്ചു സംപ്രതി ശപിച്ചതിലെന്തു ലാഭം?
   > കത്താ കിണറ്റിലൊരു കൊള്ളി വലിച്ചെറിഞ്ഞാൽ."
   >
   > "മധ്യത്തിൽ മല്ലമഥ വേണ്ടുകിൽ വീണ്ടുമാവാം
   > സദ്യസ്സു ഹാനി വരുമോ തവിയൊന്നൊടിഞ്ഞാൽ?
   > തത്തൽപ്രസങ്ഗഗതികൊണ്ടിനിയത്തെ മേളം
   > ശ്രദ്ധേയമായ്‌വരണമായതിനുണ്ടപേക്ഷ."

   ഈ പ്രകരണത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ച ശ്ലോകങ്ങളിൽ നിന്നു കവിയുടെ നിരർഗ്ഗളമായ വാസനാവൈഭവം ആർക്കും വ്യക്തമാകുന്നതാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു മറ്റു കൃതികളിൽനിന്ന് ഉദാഹരണങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല; എങ്കിലും ചില വരികൾ എടുത്തു കാണിക്കാതെ മുന്നോട്ടുപോകുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം ആട്ടക്കഥ

> "സോമബിംബാനനമാരേ നമ്മൾ
> ശ്രീമധുസൂദനൻതന്റെ മുൻപിൽ
> പ്രേമവിലോലം–ഗാനംചെയ്തു
> കാമാനുകൂലം–കളിക്കുക,
> താമസശീലം വെടിഞ്ഞഭി–
> രാമേ! മമ ഭാമേ! ശുഭകാമേ! സഖി വാമേ! ഗുണ–
> സ്തോമം ഹരിക്കു ഭവിച്ചിടേണം." (കുമ്മിയിൽനിന്ന്)

അവസരോക്തിമാല

> "ദൈവസ്മരണമൊന്നത്രേ ഭവമൃത്യുവിനാശനം;
> വനവഹ്നി കെടുത്തീടാൻ ഘനങ്ങൾക്കാണു പാടവം;
>
> ചാരത്തുമേവുകിൽപ്പൂജ്യന്മാരെയും കൂപ്പിടാ ജനം;
> ഗങ്ഗ സംശുദ്ധയെന്നാലുമങ്ങുള്ളോർ കുമ്പിടുന്നുവോ?
>
> സത്തിൻ ഗുണങ്ങൾ വർണ്ണിക്കാൻ സത്തിനത്രേ
> സമർത്ഥത;
> തിന്മാൻ കോകിലമാണർഹം തേന്മാവിൻ നവപല്ലവം."

ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം

> "വിപ്രാലയങ്ങൾ നിറയുമാ ഗ്രാമത്തിൽ
> വിപ്രനേകൻ വന്നു പാർപ്പു ചിരതരം;
> വേദാധ്യയനൈകതൽപരൻ, സംസാരി–
> സാധു, സൽക്കർമ്മി, ശ്രുതിബന്ധുനാമവാൻ,
> നിർദ്ധനൻ, മക്കളധികമായുള്ളവ,–
> നർത്ഥമാർജ്ജിക്കാൻ വഴിയറിയാത്തവൻ,
> വക്കറ്റ വസ്തുമുട്ടത്തോത്തു ചൊല്ലുവോ–
> നക്കുടുംബത്തിൻ വിചാരമില്ലാത്തവൻ.
> മുഷ്ടിമാത്രം ചോറെടുത്തതു വെള്ളത്തി–
> ലിട്ടു കലക്കീട്ടവന്റെ കുടുംബിനി
> കുട്ടികൾക്കായിക്കൊടുക്കു, മതുകൊണ്ടു
> കഷ്ടമയ്യോ! പശി മാറുന്നതെങ്ങനെ?
> കുട്ടിക്കിടാങ്ങൾ വിശന്നമ്മതൻമുഖം
> കഷ്ടമേ! നോക്കിക്കരഞ്ഞു കരഞ്ഞുടൻ
> 'അമ്മേ! തരിക നീ, ഞങ്ങൾക്കു ചോറെ'ന്നു
> വിമ്മിപ്പറഞ്ഞു കേഴുന്നു ദിനേ ദിനേ."

ചില ചില്ലറക്കൃതികൾ

> "പടിമ പലതു തേടിപ്പൈങ്കിളിപ്പാട്ടു പാടി–
> ക്കൊടിയുലകിടമെങ്ങും നാട്ടി വിഖ്യാതി തേടി
> നെടിയ നില സമാർജ്ജിച്ചോരു തുഞ്ചന്റെ പൂഞ്ചേ–
> വടിയുടെ പൊടി പേനത്തുമ്പിനേകട്ടെ ധാടി."
> (കടമററത്തു കത്തനാരും യക്ഷിയും)
>
> "നീയേകനധ്വഗനനാലയനർത്ഥശൂന്യൻ
> ന്യായാസനൈകവികലൻ വരടാസഹായൻ
> ഹാ,യീ മഹാഖഗപരിഷ്കരണാർത്ഥമിങ്ങോ–
> ട്ടായാതനോ? മുടവനാർക്കു പയറ്റിൽ മോഹം!"
> (കളഹംസം)

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണു ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം IV

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

42. പതിനൊന്നാം ശതകം, പൂർവാർദ്ധം
43. പതിനൊന്നാം ശതകം, പൂർവ്വാർദ്ധം (തുടർച്ച)
44. പതിനൊന്നാം ശതകം, പൂർവ്വാർദ്ധം (തുടർച്ച)
45. പതിനൊന്നാം ശതകം, പൂർവ്വാർദ്ധം (തുടർച്ച)
46. പതിനൊന്നാം ശതകം, ഉത്തരാർദ്ധം
47. പതിനൊന്നാം ശതകം, ഉത്തരാർദ്ധം (തുടർച്ച)
48. വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനം
49. കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ
50. കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ (1020–1090)
51. ചില വൃത്താന്തപത്രങ്ങളും മാസികകളും
52. വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനം (തുടർച്ച)
53. ചില തിരുവിതാംകൂർക്കവികൾ
54. കൊച്ചിയിലെ ചില കവികളും കവയിത്രികളും
55. ചില തിരുവിതാംകൂർക്കവികൾ (തുടർച്ച)
56. മലബാറിലെ ചില കവികൾ

വെബ് പതിപ്പു കണ്ണികൾ

1. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 1
2. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 2
3. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 3
4. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 4
5. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 5